

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๓๐/๒๕๖๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลที่เป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘

ทั้งนี้ เพื่อให้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นเล่มและในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณา แตะไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ตุลาคม ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณา จัดทำโดย

นางปณิศา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายไพบุลย์ กระจำงวุฒิชัย	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวชลมารค น้อยโสภ	วิทยากรปฏิบัติการ
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางรัตติกาลญต์ นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายสมผล อังศุวัฒนากุล	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ๑

- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ๑๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ๑๑

๓. ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ

กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

กับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๘๑

[Podcast](#)

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. -๑-

๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. -๑๐-

๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

กับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. -๑๓-

๔. บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

๔.๑ นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ -๑๘-

[วิดีโอ/คลิปบทสัมภาษณ์](#)

๔.๒ นายนรเศรษฐ์ ปรัชญากร สมาชิกวุฒิสภา

ในฐานะประธานคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง

การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน สิทธิ เสรีภาพ

และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา -๒๒-

[วิดีโอ/คลิปบทสัมภาษณ์](#)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๑๒๔ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (๘)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๑๔)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๑๖)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๕๑)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๕๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๘๓)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เสนอโดย นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๔ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๑ คือ

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายชัยวัช ตุลารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. เสนอโดย นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗

๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้
“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณา
พร้อมกัน

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

(๔) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เสนอโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ (ซึ่งยังมิได้บรรจุระเบียบวาระ)

โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบให้แยกกรมตำรวจรับหลักการ ที่ละฉบับ เนื่องจากมีหลักการและเหตุผลแตกต่างกัน จากนั้นที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง ไม่รับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายชัยธวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ และร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม ประชาชน พ.ศ. เสนอโดย นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๑๓ คน ที่ละฉบับ ตามลำดับ ดังนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวเป็นอันตกไป และที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เสนอโดย นายวิชัย สดสวาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ และนายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ที่ละฉบับ ตามลำดับ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติ ของนายวิชัย สดสวาสดี กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา เสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุขโดยให้ผู้ซึ่งกระทำความผิด เนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองพ้นจากความรับผิดตามกฎหมาย รวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าว

เหตุผล

ตลอดระยะเวลาเกือบยี่สิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเกิดการแตกแยกของความคิด ทางการเมืองอย่างรุนแรง แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายไปทั่วประเทศ มีการผลักดันชุมนุมทางการเมือง ของประชาชนที่ต่อต้านรัฐบาลที่เป็นฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองอย่างต่อเนื่องตลอดมาโดยทำให้รัฐบาล ได้ยกระดับการประกาศและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการชุมนุมทางการเมืองอย่างเข้มงวด ซึ่งส่งผลให้ การชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนกลายเป็นการกระทำผิด ต่อกฎหมาย ทั้ง ๆ ที่ประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมือง

ในรูปแบบต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งประชาชนผู้ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองและไม่ได้เข้าร่วมแสดงออกทางการเมือง แต่เมื่อได้มีการกระทำที่มีมูลเหตุเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกันมาจากความขัดแย้งทางการเมือง แม้จะได้กระทำการใด ๆ ไปเพียงเพราะมีเจตนาที่ดีต่อบ้านเมือง หรือเจตนาต้องการเห็นบ้านเมืองเดินไปข้างหน้าด้วยดี นอกจากนี้แล้วสาเหตุอันสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นก็อาจกล่าวได้ว่าเกิดมาจากการบังคับใช้กฎหมายที่ขาดความยืดหยุ่นจนนำไปสู่การเผชิญหน้าของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐจนเกิดกระทบกระทั่งทางอารมณ์ต่อกัน และเจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมจนเป็นเหตุให้ประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตาย และยังมีผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมืองโดยบริสุทธิ์อีกจำนวนมากต้องถูกจับกุมและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งจากความผิดที่มีเจตนาที่แท้จริงเพียงต้องการแสดงความเห็นต่างทางการเมือง มิใช่เจตนาชั่วร้าย หรือเจตนากระทำความผิดทางอาญา

ด้วยปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติ ไม่เฉพาะแต่ทางการเมืองหากแต่มีผลกระทบถึงภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ การกระทำต่าง ๆ ของประชาชนผู้ร่วมชุมนุม หรือร่วมแสดงออกทางการเมืองแม้จะกลายเป็นการกระทำความผิดโดยสภาพตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญา แต่ก็เป็นการกระทำความผิดที่แท้จริงแล้ว ผู้กระทำมิได้มีเจตนาชั่วร้ายหรือเจตนากระทำความผิดอาญาแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพียงเจตนาที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นเพียงเพราะความต้องการแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมือง หรือเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาลเท่านั้น มิใช่แสดงออกเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดอาญา หากแต่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้ประชาชนหรือบุคคลผู้ที่ต้องกลายเป็นผู้กระทำความผิดและต้องรับโทษอย่างรุนแรงด้วยเหตุดังกล่าวพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายและปราศจากมลทินมัวหมองเพื่อเป็นการให้โอกาสกับประชาชนและสังคมไทยที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยความสมัครสมานสามัคคีปรองดองของคนในชาติอีกครั้ง อีกทั้งยังจะได้เป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อันเป็นการรักษาคู่ครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยอันจะทำให้สังคมไทยกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียวเพื่อสร้างเสริมสังคมสันติสุขและร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๓ มาตรา และบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ขอบเขตการใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีให้มีผลนิรโทษกรรมแก่การกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ หรือที่เป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบบุคคลใด ที่มีหน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม (ร่างมาตรา ๓)

๓. องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และกำหนดเวลาพิจารณาถ้อยแถลงของผู้ที่จะได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

กำหนดให้มีคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ (๓) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ (๔) เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ (๗) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ (๘) ผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งและอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นที่ประจักษ์ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรเสนอ จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ (๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านต่าง ๆ ดังกล่าว และผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งและอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นที่ประจักษ์ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขครั้งแรกภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งและอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นที่ประจักษ์ พ้นจากตำแหน่งเมื่อตายหรือลาออก โดยในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน และให้ดำเนินการเพื่อให้มีกรรมการครบตามจำนวนที่กำหนดภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชนหรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งและอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นที่ประจักษ์ได้ (ร่างมาตรา ๕)

คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีหน้าที่และอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดการได้รับนิรโทษกรรมและการพ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวง คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นที่สุด มีผลผูกพันให้หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมต้องรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ มีหน้าที่รับเรื่องร้องขอการนิรโทษกรรมจากผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องและต้องจัดให้มีช่องทางอำนวยความสะดวกในการร้องขอนิรโทษกรรมและดำเนินการอื่นใดเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

ทั้งนี้ คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ประชุมครั้งแรก ในกรณีที่เห็นว่าไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาดำเนินการออกไปได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๒)

๔. การกำหนดบุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

กำหนดให้บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคลที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมือง อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมือง หรือมุ่งใจทางการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดตามที่ระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิดและให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และไม่ถือว่าเป็นผู้เคยกระทำความผิด รวมถึงพ้นจากความรับผิดชอบทางอาญาและทางวินัยเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๗)

๕. การระงับหรือยุติการสอบสวนหรือการฟ้องคดีของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และการยุติการพิจารณาและการจำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาล รวมทั้งการให้ผู้ต้องโทษตามคำพิพากษา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับพ้นจากความผิดและได้รับการปล่อยตัวสำหรับบุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายนี้

กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกัน พ้นจากความรับผิดชอบทางอาญาและทางวินัยเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรา ๗ ที่ยังมิได้ถูกฟ้องคดีต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการระงับหรือยุติการสอบสวนหรือการฟ้องคดีแล้วแต่กรณี หากผู้นั้นถูกฟ้องคดีต่อศาลแล้วและคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลใดให้ศาลนั้นยุติการพิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ทั้งนี้ คดีใดที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้นั้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น และถ้าผู้นั้นอยู่ระหว่างการรับโทษให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและให้ปล่อยตัวผู้นั้นไป

สำหรับกรณีที่มีการบันทึกประวัติอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดหรือมีการบันทึกไว้ในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม ให้ประวัตินั้นเป็นอันสิ้นสุด และจะนำประวัติ

อาชญากรรมนั้นไปใช้ชนบทคนนั้นในทางที่เป็นโทษมิได้ และให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจจัดทำหรือจัดเก็บประวัติอาชญากรรมลบข้อมูลประวัติความผิดทางอาญานั้น (ร่างมาตรา ๘)

๖. การให้บุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายนี้ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด

กำหนดให้ในกรณีที่การกระทำความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกันตามมาตรา ๗ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ให้การดำเนินคดีทางแพ่งโดยหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันยุติลง และมีให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นฟ้องร้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเสียหายดังกล่าว โดยหากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ใดชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด ให้การชดเชยค่าเสียหายหรือการบังคับคดีให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นอันยุติลง ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการชำระหนี้หรือการบังคับคดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นไปก่อนแล้ว (ร่างมาตรา ๙)

๗. การกำหนดให้ผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากบุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายนี้ได้

กำหนดให้การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้นั้นในการที่จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากการกระทำของผู้นั้น (ร่างมาตรา ๑๐)

๘. การใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในขณะกระทำความผิดซึ่งได้ไม่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้บุคคลที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมืองอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองหรือมุ่งใจทางการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดตามที่ระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกันตามความในมาตรา ๗ ที่ไม่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในขณะกระทำความผิดร้องขอและคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขเห็นเป็นการสมควรเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดแล้วเสนอแผนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา หรือให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา ขอให้ใช้มาตรการส่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษาศาลตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว และให้ศาลมีอำนาจรับฟังความเห็นของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขประกอบการพิจารณาสั่งใช้มาตรการดังกล่าวได้ไม่ว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นใด (ร่างมาตรา ๑๑)

๙. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๐. บัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

กำหนดบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ให้บุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งและต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวงเพียงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนี้

๑๐.๑ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร มาตรา ๑๑๓ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) และมาตรา ๑๑๖ ถึงมาตรา ๑๑๘

(๒) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร มาตรา ๑๒๔

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒ และมาตรา ๑๓๕/๓

(๔) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน มาตรา ๑๓๖ มาตรา ถึงมาตรา ๑๔๐

(๕) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ มาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ และมาตรา ๑๙๘

(๖) ความผิดเกี่ยวกับศาสนา มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๘

(๗) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน มาตรา ๒๐๙ ถึงมาตรา ๒๑๖

(๘) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน มาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๑ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖

(๙) ความผิดต่อร่างกาย มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๓๐๐

(๑๐) ความผิดต่อเสรีภาพ มาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง

(๑๑) ความผิดฐานหมิ่นประมาท มาตรา ๓๒๖ มาตรา ๓๒๘ และมาตรา ๓๒๙

(๑๒) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ มาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓) และมาตรา ๓๖๐

(๑๓) ความผิดฐานบุกรุก มาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕

(๑๔) ความผิดหลู่โทษ มาตรา ๓๖๘ มาตรา ๓๗๐ มาตรา ๓๗๑ มาตรา ๓๘๕ มาตรา ๓๘๘ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ และมาตรา ๓๙๓

๑๐.๒ ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา ๓๑

๑๐.๓ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๔ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๕ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๖ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๗ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๘ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๙ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

๑๐.๑๐ ความผิดตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘

๑๐.๑๑ ความผิดตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐.๑๒ ความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

๑๐.๑๓ ความผิดตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐.๑๔ ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๑๐.๑๕ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐.๑๖ ความผิดตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๐.๑๗ ความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

๑๐.๑๘ ความผิดตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐.๑๙ ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง
พ.ศ. ๒๔๙๓

๑๐.๒๐ ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗

๑๐.๒๑ ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

๑๐.๒๒ ความผิดตามพระราชบัญญัติการจذبแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐.๒๓ ความผิดตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒

๑๐.๒๔ ความผิดตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ
และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

๑๐.๒๕ ความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐.๒๖ ความผิดตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๐.๒๗ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๐.๒๘ ความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

๑๐.๒๙ ความผิดตามประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกาศและคำสั่งคณะมนตรี
ความมั่นคงแห่งชาติ ประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และประกาศและคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุขโดยให้ผู้ซึ่งกระทำความผิด เนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองพ้นจากความรับผิดตามกฎหมาย รวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าว

ขอบเขตการใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้

- ความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และ
- การกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายสาหัส
- การกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือการกระทำที่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลใด ที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม **(ร่างมาตรา ๓)**

คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

ให้นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ โดยให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดการได้รับนิรโทษกรรม และการพ้นจากความรับผิดทั้งปวง คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการฯ ให้ถือว่าเป็นที่สุด มีผลผูกพันให้หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง **(ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๖)**

การกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลพ้นจากความรับผิดตามกฎหมาย

การกระทำใด ๆ ของบุคคลที่เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมือง อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมือง หรือแรงจูงใจทางการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดตามที่ระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ไม่เป็นความผิดและให้ผู้กระทำการนั้น พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และไม่ถือว่าเป็นผู้เคยกระทำความผิด รวมถึงพ้นจากความรับผิดทางอาญาและทางแพ่ง **(ร่างมาตรา ๗)**

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๑.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เสนอโดย นายวิชัย สุตสาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่พุธที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่พุธที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๔ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๒ คือ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เสนอโดย นายปริดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๙ ในหน้าที่ ๓๐ และหน้าที่ ๓๑

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้
 “ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. เสนอโดย นายชัยวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. เสนอโดย นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗

(๔) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เสนอโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ (ซึ่งยังมิได้บรรจุระเบียบวาระ)

๑.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่จะประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ นางสาวเบนจา อะปัญ นายธนวัฒน์ กาเพ็ง นายยิ่งชีพ อัชฌานนท์ และศาสตราจารย์พวงทอง ภวัครพันธุ์ ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เข้าร่วมเป็นผู้เสนอและชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๓ วรรคสอง^๓

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกัน ได้ถึงแถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทั้ง ๕ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) นายวิชัย สุตวาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุขโดยให้ผู้ที่กระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายรวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าว

^๓ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๓ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๑๓ ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ให้เลขาธิการจัดทำรายงานผลการดำเนินการร่างพระราชบัญญัตินั้นเพื่อให้สภาทราบด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นผู้เสนอและชี้แจงร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุม”

เหตุผล

ตลอดระยะเวลาเกือบยี่สิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเกิดการแตกแยกของความคิดทางการเมืองอย่างรุนแรง แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายไปทั่วประเทศ มีการผลักดันชุมนุมทางการเมืองของประชาชนที่ต่อต้านรัฐบาลที่เป็นฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองอย่างต่อเนื่องตลอดมาโดยทำให้รัฐบาลได้ยกระดับการประกาศและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการชุมนุมทางการเมืองอย่างเข้มงวด ซึ่งส่งผลให้การชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนกลายเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมาย ทั้งๆ^๔ ที่ประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ^๕ หรือแม้กระทั่งประชาชนผู้ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองและไม่ได้เข้าร่วมแสดงออกทางการเมือง แต่เมื่อได้มีการกระทำที่มีมูลเหตุเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกันมาจากความขัดแย้งทางการเมือง แม้จะได้กระทำการใดๆ^๖ ไปเพียงเพราะมีเจตนาที่ดีต่อบ้านเมืองหรือเจตนาต้องการเห็นบ้านเมืองเดินไปข้างหน้าด้วยดี นอกจากนี้แล้วสาเหตุอันสำคัญอีกประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นก็อาจกล่าวได้ว่าเกิดมาจากการบังคับใช้กฎหมายที่ขาดความยืดหยุ่น จนนำไปสู่การเผชิญหน้าของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐจนเกิดกระทบกระทั่งทางอารมณ์ต่อกัน และเจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมจนเป็นเหตุให้ประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตาย และยังมีผู้เข้าร่วมชุมนุม หรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมืองโดยบริสุทธิ์อีกจำนวนมากต้องถูกจับกุมและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งจากความผิดที่มีเจตนาที่แท้จริงเพียงต้องการแสดงความเห็นต่างทางการเมือง มิใช่เจตนาชั่วร้ายหรือเจตนากระทำความผิดทางอาญา

ด้วยปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติ ไม่เฉพาะแต่ทางการเมือง หากแต่มีผลกระทบถึงภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ การกระทำต่างๆ^๗ ของประชาชนผู้ร่วมชุมนุม หรือร่วมแสดงออกทางการเมืองแม้จะกลายเป็นการกระทำความผิดโดยสภาพตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญา แต่ก็เป็นการกระทำความผิดที่แท้จริงแล้ว ผู้กระทำมิได้มีเจตนาชั่วร้ายหรือเจตนากระทำความผิดอาญาแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพียงเจตนาที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น เพียงเพราะความต้องการแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมืองหรือเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาลเท่านั้น ไม่ใช่แสดงออกเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดอาญาหากแต่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้ประชาชนหรือบุคคลผู้ที่ต้องกลายเป็นผู้กระทำความผิดและต้องรับโทษอย่างรุนแรง

^๔ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สดสวาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^๕ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สดสวาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^๖ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สดสวาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^๗ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สดสวาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ด้วยเหตุดังกล่าว พ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายและปราศจากมลทินมัวหมอง เพื่อเป็นการให้โอกาสกับประชาชนและสังคมไทยที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยความสมัครสมานสามัคคีปรองดองของคนในชาติอีกครั้ง อีกทั้งยังจะได้เป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อันเป็นการรักษาคู่ครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยอันจะทำให้สังคมไทยกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียวเพื่อสร้างเสริมสังคมสันติสุขและร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญอย่างมั่นคง และยั่งยืนสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ซึ่งเสนอโดย นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ จำนวน ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ขอบเขตการใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือที่เป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม (ร่างมาตรา ๓)

๓. องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และกำหนดเวลาพิจารณาถ้อยคำของผู้ที่จะได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

กำหนดให้มีคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรีจำนวน ๑ คน อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวน ๑ คน อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๑ คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน สมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภา จำนวน ๑ คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน ปลัดกระทรวงการคลัง และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ รัฐมนตรี อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกา อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ดังกล่าว ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางการเมือง หรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ประสงค์จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

^๑ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดยกำหนดให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีอำนาจหน้าที่ในการออกระเบียบ หรือประกาศ แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ วินิจฉัยชี้ขาดการพ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดมาตรการเยียวยาบุคคลที่ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งได้รับโทษทางอาญาอยู่ก่อนแล้ว และดำเนินการอื่นใดเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขพิจารณาถ้อยแถลงของผู้ที่จะได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญา ไม่ต้องรับโทษทางอาญา และพ้นจากความรับผิดทางกฎหมายโดยทำคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว เช่น ยังรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนหรือมีเหตุสุดวิสัยอันมิอาจก้าวล่วงได้หรือมีเหตุอื่นใด ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขขยายระยะเวลาพิจารณาทำคำวินิจฉัยชี้ขาดออกไปได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๐)

๔. การกำหนดบุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

กำหนดให้บุคคลที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมืองหรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองแต่กระทำการอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองโดยการกล่าวด้วยวาจาหรือโฆษณาด้วยวิธีการใด ตลอดจนการกระทำทางกายภาพหรือการแสดงความคิดเห็นที่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญาที่ผู้กระทำได้กระทำไปโดยมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง เพื่อเรียกร้องหรือกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการต่อต้านการบริหารงานของรัฐหรือเป็นการกระทำเพื่อป้องกันตนเองหรือเป็นการต่อสู้ขัดขืนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเป็นการชุมนุม การประท้วง หรือการแสดงออกด้วยวิธีการใด ๆ อันส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นเหตุการณ์สืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองหรือการแสดงออกทางการเมือง ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่ระบุในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวงเพิกถอนโทษที่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ นับแต่วันที่คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีมติเห็นชอบให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๖)

๕. การระงับหรือยุติการสอบสวนหรือการฟ้องคดีของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และการยุติการพิจารณาและคำจำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาล รวมทั้งการให้ผู้ต้องโทษตามคำพิพากษา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับพ้นจากความผิดและได้รับการปล่อยตัวสำหรับบุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายนี้

กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขตามมาตรา ๖ ที่ยังมีได้ถูกฟ้องคดีต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ

พ้นจากความรับผิดชอบทางอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการระงับหรือยุติ การสอบสวนหรือการฟ้องคดีแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ต้องหาถูกฟ้องคดีต่อศาลแล้วและคดีอยู่ในระหว่าง การพิจารณาของศาลใดให้ศาลนั้นยุติการพิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ หรือให้พนักงานอัยการถอนฟ้องคดีนั้นแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ร้องขอ หรือพนักงานอัยการหรือศาลเห็นเอง

ทั้งนี้ คดีใดที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้ต้องหา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผล ใช้บังคับให้ถือว่าผู้ต้องหาไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้นและถ้าผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการรับโทษ ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาไป (ร่างมาตรา ๗)

๖. การให้บุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ทางแพ่งต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด

กำหนดให้ในกรณีที่การกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ให้ความผิดรับทางแพ่งดังกล่าวเป็นอันระงับ สิ้นไป โดยหากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ต้องหาชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจใด ให้ผู้ต้องหาพ้นจากความรับผิดตามคำพิพากษาดังกล่าว ในคดีที่มีการบังคับคดี หรือผู้กระทำได้ชดใช้ค่าเสียหายให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การบังคับคดีนั้นเป็นอันยุติลง และให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหายหรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้น จากความรับผิดตามกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีหรือการยึด หรืออายัดทรัพย์สินใด ก็ให้การบังคับคดีหรือการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินนั้นเป็นอันสิ้นสุดลงบังคับ หรือยกเลิกหรือสิ้นสุดผลบังคับลงทันที (ร่างมาตรา ๘)

๗. การกำหนดให้ผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีสิทธิเรียกร้อง ค่าเสียหายทางแพ่งจากบุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายนี้ได้

กำหนดให้การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้ต้องหาในการที่จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่ง จากการกระทำของผู้ต้องหา (ร่างมาตรา ๙)

๘. กำหนดให้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองซึ่งประสงค์จะใช้สิทธิโต้แย้ง ต่อการดำเนินการต่าง ๆ ของคณะกรรมการส่งเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด

กำหนดให้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒^๙ ซึ่งประสงค์จะโต้แย้งระเบียบ ประกาศ

^๙ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๔๒ ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทา

คำสั่ง คำวินิจฉัยชี้ขาด มติ หรือการกระทำของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด (ร่างมาตรา ๑๑)

๙. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๑๐. บัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

กำหนดบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ให้บุคคลผู้ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งและต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวงเพียงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนี้

๑๐.๑ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๑๓ (๓) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗

(๒) ความผิดเกี่ยวกับก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒ มาตรา ๑๓๕/๓

(๓) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙

(๔) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามมาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ ถึงมาตรา ๒๑๔ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖

(๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๙ มาตรา ๓๐๐

(๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ มาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง

(๘) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓)

(๙) ความผิดฐานบุกรุก ตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ มาตรา ๓๖๕ (๑) หรือ (๒) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (๓)

ความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด”

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑๐.๒ ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑

๑๐.๓ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑

๑๐.๔ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการได้ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑

๑๐.๕ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐.๖ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐.๗ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๔๙

๑๐.๘ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี ๒๕๔๘

๑๐.๙ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๑

๑๐.๑๐ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๑.๑๑ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐.๑๒ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ
สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน
(ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข โดยให้มีการนิรโทษกรรม แก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน

เหตุผล

โดยที่ตลอดระยะเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมา สังคมไทยเกิดการแตกแยกความคิดทางการเมือง แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายอย่างรุนแรง และกระจายไปทั่วประเทศ มีการชุมนุมทางการเมือง ต่อต้านรัฐบาลอย่างต่อเนื่องหลากหลายรูปแบบ ฝ่ายรัฐบาลได้ประกาศและบังคับใช้กฎหมายควบคุม การชุมนุมอย่างเข้มงวด เพื่อควบคุมและยุติการชุมนุมทางการเมือง ส่งผลให้การชุมนุมทางการเมือง

ของประชาชนเกิดการกระทำผิดต่อกฎหมายที่ภาครัฐประกาศและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ขาดการยึดหยุ่น จนเกินความจำเป็น บางครั้งก็มีการสลายการชุมนุมโดยให้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม เจ้าหน้าที่และประชาชนจำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตาย ผู้ร่วมชุมนุมจำนวนมากถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา ลงท้ายด้วยการจำคุกและชดใช้ค่าเสียหายทางแพ่ง ก่อให้เกิดปัญหาที่ร้ายลึกถึงผู้สังคมนไทยทุกระดับ สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงและวัฒนธรรม การกระทำต่าง ๆ ของผู้ร่วมชุมนุมและประชาชน ล้วนแต่ได้กระทำไปเพื่อแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมือง เพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ไม่ใช่แสดงออกเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้มีการนิรโทษกรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่มที่ได้กระทำผิดจากการชุมนุมทางการเมืองและจากการแสดงออกทางการเมือง เพื่อเป็นการให้โอกาสกับประชาชนในการแสดงออกทางการเมือง เป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นการรักษาคัมภีร์องค์กฤษฎีการความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ลดความขัดแย้ง และสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ เพื่อให้สังคมไทยและประเทศชาติกลับมาสู่ความสงบสุข สมัครสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกัน พัฒนาประเทศให้มีความเจริญยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓) นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายชัยวัช ตุลาธน ให้เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วย^{๑๐}นิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

เหตุผล

โดยที่ได้ปรากฏความขัดแย้งทางการเมืองอันเป็นเหตุให้มีการเดินขบวนและชุมนุมประท้วงทางการเมืองของประชาชนตลอดจนมีการกระทำอันใดไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางกายภาพหรือการแสดงความคิดเห็นอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรงนับตั้งแต่การชุมนุมประท้วงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

^{๑๐} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “...กฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรม...”

การยึดอำนาจรัฐโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และการยึดอำนาจรัฐโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ สืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน อันนำไปสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีกับประชาชนจำนวนมาก ทั้งนี้^{๑๑}เมื่อได้คำนึงว่าบรรดาการกระทำต่าง ๆ ของประชาชนนั้นได้กระทำไปเพื่อแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมืองอันเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน จึงสมควรให้มีการนิรโทษกรรมแก่ประชาชนในกรณีดังกล่าวเพื่อขจัดความขัดแย้งที่ยังคงปรากฏอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ องค์กรในกระบวนการยุติธรรมใช้และตีความการกระทำความผิดแต่เพียงตามองค์ประกอบทางกฎหมาย โดยไม่คำนึงถึงมูลเหตุจูงใจของการกระทำอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ดังนั้น^{๑๒}ภายใต้โครงสร้างแห่งระบบกฎหมายปกติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้จึงไม่สามารถขจัดความขัดแย้งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ได้ เพราะการแสดงออกของประชาชนอันมีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองนั้นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความขัดแย้งทางการเมือง จึงจำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำความผิดเพื่อการนิรโทษกรรม เพื่อให้วินิจฉัยกรณีการกระทำความผิดอันผู้กระทำได้กระทำไปโดยมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง^{๑๓}จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔) นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วย^{๑๔}นิรโทษกรรมประชาชนในคดีการเมือง

เหตุผล

โดยที่ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทยดำเนินมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน หากนับจากความขัดแย้งหลังการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.๒๕๔๐^{๑๕} ที่มาจากการร่าง

^{๑๑} คำว่า “ทั้งนี้เมื่อได้คำนึงว่า...” เป็นวรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยธวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๑๒} คำว่า “ดังนั้นภายใต้...” เป็นวรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยธวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๑๓} คำว่า “...จูงใจทางการเมืองจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” เป็นวรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยธวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๑๔} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “ให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรมประชาชนในคดีการเมือง”

^{๑๕} คำว่า “...รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.๒๕๔๐” เป็นถ้อยคำและวรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) และที่ถูกต้องควรเป็นคำว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐”

และลงประชามติของประชาชนเริ่มตั้งแต่การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จนนำไปสู่การรัฐประหาร^{๑๖} ๒๕๔๙ การชุมนุมของกลุ่มแนว^{๑๗}ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ^{๑๘} ปี ๒๕๕๓ มีผู้ถูกดำเนินคดีกว่า ๑,๗๖๓ ราย การชุมนุมของกลุ่มกปปส.^{๑๙}จนนำไปสู่การรัฐประหาร^{๒๐} ๒๕๕๗ การดำเนินคดีพลเรือนในศาลทหารปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙^{๒๑} กว่า ๒,๔๐๘ ราย การชุมนุมของประชาชน และคณะราษฎร ๒๕๖๓ กว่า ๑,๙๓๘ ราย รวมถึงการชุมนุมครั้งย่อย ๆ ของประชาชนอีกจำนวนมาก ซึ่งในทุกครั้งที่เกิดความขัดแย้ง เกิดการรัฐประหารสร้างความเสียหายต่อระบบนิติรัฐและประชาธิปไตย สิ่งที่มาคืออคติทางการเมืองของประชาชนที่ออกมาแสดงออกในทางการเมือง ในขณะที่ตลอดระยะเวลา เกือบยี่สิบปี เจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้ถือครองอำนาจรัฐกลับได้รับการยกเว้นความรับผิดชอบและการนิรโทษกรรม มาโดยตลอด

การชุมนุมเยาวชนปลดแอกในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ นับเป็นจุดเริ่มต้นอย่างเป็นทางการของการเคลื่อนไหวทางการเมืองระลอกล่าสุด ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ภายในระยะเวลาสามปี มีประชาชนที่ถูกดำเนินคดีทางการเมืองกว่า ๑,๙๓๘ ราย ด้วยข้อหาที่แตกต่างกัน ฐานความผิด ที่มีประชาชนถูกดำเนินคดีมากที่สุด คือฝ่าฝืนพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน^{๒๒} และมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในโอกาสที่ประเทศกลับมาสู่การเลือกตั้งและรัฐบาล ที่มาจากประชาชน การปลดปล่อยอคติความทางการเมืองจะนำไปสู่โอกาสในการแก้ไขความขัดแย้ง ที่ยืดเยื้อมาอย่างยาวนาน คืนความยุติธรรมให้ประชาชน^{๒๓}

^{๑๖} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “...การรัฐประหารปี ๒๕๔๙...”

^{๑๗} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “...กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตย...”

^{๑๘} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “...กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ...”

^{๑๙} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ)

^{๒๐} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “...การรัฐประหารปี ๒๕๕๗...”

^{๒๑} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ)

^{๒๒} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรเป็น “...พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘”

^{๒๓} ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ถูกต้องควรต้องเพิ่มข้อความว่า “จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๕) นายภราดร ปริศนานันท์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายอนุทิน ชาญวีรกูล ให้เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะเป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ^{๒๔}

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุขโดยให้ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและพ้นจากความรับผิดตามกฎหมาย รวมทั้งให้ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดดังกล่าวได้รับการเยียวยา ทั้งนี้ไม่รวมถึงการกระทำความผิดดังต่อไปนี้

๑. การกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ
๒. การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒
๓. การกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือเป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัว หรือเป็นการกระทำความผิดที่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม

เหตุผล

โดยที่สังคมประเทศไทยเกิดการแตกแยกของความคิดทางการเมืองอย่างรุนแรงและยาวนาน โดยมีการแบ่งแยกกันเป็นฝักเป็นฝ่ายลุกลามไปทั่วประเทศ มีการผลักดันชุมนุมทางการเมืองของประชาชนที่เห็นต่าง ต่อต้านรัฐบาลที่เป็นฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองอย่างต่อเนื่องตลอดมา ทำให้รัฐบาลได้ยกระดับการประกาศและบังคับใช้^{๒๕} กฎหมายควบคุมการชุมนุมทางการเมืองอย่างเข้มงวด ซึ่งส่งผลให้การชุมนุมทางการเมืองหรือการแสดงออก^{๒๖} ทางการเมืองของประชาชนกลายเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายบ้านเมือง อันนำไปสู่การกล่าวหาและมีการดำเนินคดีกับ^{๒๗} ประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ^{๒๘} หรือแม้กระทั่งประชาชนผู้ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองและไม่ได้เข้าร่วมแสดงออกทางการเมือง การชุมนุมทางการเมือง

^{๒๔} เลขข้อตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๒๕} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๒๖} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๒๗} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๒๘} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นำไปสู่การ^{๒๙} เผชิญหน้าของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐจนเกิดกระทบกระทั่งทางอารมณ์ต่อกัน จนนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมจนเป็นเหตุให้ประชาชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตาย และยังมีผู้เข้าร่วมชุมนุม หรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมือง โดยบริสุทธิ์อีกจำนวนมากต้องถูกจับกุมและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งจากความผิด ที่มีเจตนาที่แท้จริงเพียงต้องการแสดงความเห็นต่างทางการเมือง มิใช่มีเจตนาชั่วร้ายหรือเจตนา กระทำความผิดทางอาญา และมีผลให้ถูกจำกัดเสรีภาพและอิสรภาพในระหว่างถูกกล่าวหาทางอาญา

ปรากฏการณ์ดังกล่าวสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติ ทั้งด้านความมั่นคง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย การร่วมแสดงออกทางการเมือง แม้จะกลายเป็นการกระทำความผิดโดยสภาพตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญา แต่ก็เป็นกรกระทำ ความผิดที่แท้จริงแล้วผู้กระทำมิได้มีเจตนาชั่วร้ายหรือ^{๓๐} เจตนากระทำความผิดอาญาแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพียงเจตนาที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น เพียงเพราะความต้องการ แสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมืองหรือเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาลเท่านั้น ไม่ใช่^{๓๑} แสดงออก เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา หากแต่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพ^{๓๒} ขึ้นพื้นฐาน ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้ประชาชนหรือบุคคลผู้ที่ต้องกลายเป็นผู้กระทำความผิด และต้องรับโทษด้วยเหตุดังกล่าวพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายและปราศจากมลทินมัวหมอง เพื่อเป็นการให้โอกาสกับประชาชนและสังคมไทยที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยความสมัครสมาน สามัคคีปรองดองของคนในชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันทั้ง ๕ ฉบับ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติควรพิจารณาเพิ่มบุคคล ซึ่งเป็นอดีตนายกรัฐมนตรีเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ตามร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สดสวาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) หรือ กรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำความผิด เพื่อการนิรโทษกรรมในคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำความผิดเพื่อการนิรโทษกรรม

^{๒๙} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๓๐} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๓๑} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^{๓๒} วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ตามร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) นอกจากนี้ คณะกรรมการดังกล่าวควรประกอบด้วย คณะกรรมการหรือกลุ่มบุคคลที่มีความเป็นอิสระจากอำนาจทางการเมืองและผลประโยชน์ส่วนตัว ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งควรประกอบด้วยนักวิชาการ ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้ทรงคุณวุฒิ จากหลากหลายสาขาที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากสาธารณชน

๑.๒) สมควรออกแบบกลไกเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการดังกล่าว ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง และไม่ตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อันจะส่งผลให้การพิจารณาเป็นไป โดยยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับของสังคม

๒) ประเด็นเกี่ยวกับการควมมีการนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ด้วย หรือไม่

๒.๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นสมควรให้มีการนิรโทษกรรม ให้แก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ได้อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑) ตามหลักกฎหมายอาญา ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ไม่มีความผิดจนกว่าจะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิด อย่างไรก็ดีตาม ในคดีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่ได้รับสิทธิ ในการต่อสู้คดีตามกระบวนการยุติธรรมเท่าที่ควร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในกระบวนการยุติธรรม และความบกพร่องของหลักนิติธรรมในประเทศไทย ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่า ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรควร ให้การสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการนิรโทษกรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ของประเทศ ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในมุมมองของต่างประเทศ

๒.๑.๒) การนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดในคดีที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง มิใช่การลบเลือนการกระทำความผิดโดยปราศจากความรับผิดชอบต่อสังคม แต่เป็นการยอมรับ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และเป็นการคืนความยุติธรรมให้แก่ผู้ซึ่งตกเป็นเหยื่อของกระบวนการยุติธรรม ที่ไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม ทั้งในกรณีที่มีการลงโทษโดยไม่เหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี การบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เสมอภาค ดังนั้น จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับของพรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ที่เสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้น ได้กำหนด กระบวนการพิจารณากลับกรองผู้ที่สมควรได้รับการนิรโทษกรรมเป็นรายกรณีด้วยความรอบคอบ และความโปร่งใส ซึ่งเหมาะสมที่จะใช้เป็นแนวทางไปสู่การคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ได้อย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒.๑.๓) การนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดที่มีประสิทธิภาพที่สุด คือ การสร้างกระบวนการค้นหาความจริง เพื่อนำมาเป็นบทเรียนให้แก่สังคมไทยในการจะป้องกันไม่ให้เกิด การใช้ความรุนแรงซ้ำอีก ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่ว่าด้วยความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน โดยเมื่อพิจารณาเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับ ที่มีการเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว พบว่า ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยวัช ชูลาธน สมาชิกพรรคผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ หลักการดังกล่าวมากที่สุด

๒.๑.๔) ประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางการเมืองอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อภาวะวิกฤตเศรษฐกิจมาอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงถึงเวลาอันสมควรที่จะต้องมีการจัดทำกระบวนการเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความปรองดองในสังคม โดยการยุติความขัดแย้งทางการเมืองผ่านกระบวนการนิรโทษกรรมให้แก่ประชาชนตามร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยพรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เป็นการสร้างความยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างแท้จริง มีใช้ความยุติธรรมที่ถูกกำหนดโดยผู้ชนะในทางการเมืองเท่านั้น ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถฟื้นฟูความเชื่อมั่นในด้านสิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นรูปธรรม ย่อมจะส่งผลดีต่อการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับรัฐบาลของประเทศคู่ค้า ที่ให้ความสำคัญต่อหลักการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในระยะยาว

๒.๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่เห็นควรให้มีการนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ได้อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑) แม้ว่าผู้กระทำความผิดมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง อันเนื่องมาจากการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ และควรได้รับการนิรโทษกรรม แต่ไม่ควรมีการนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๑๒ ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตลอดจนเห็นว่า ไม่ควรสนับสนุนให้มีการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตด้วย

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีประเทศไทยเคยมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมมาแล้วหลายครั้ง แต่ยังไม่เคยมีการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดในลักษณะของการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒

๒.๒.๒) ข้อเสนอเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ นั้น เป็นข้อเสนอที่อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่ประชาชน จึงควรพิจารณาด้วยความรอบคอบเป็นอย่างยิ่ง

๒.๒.๓) สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ไม่สมควรให้มีการนิรโทษกรรมครอบคลุมถึงผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ เนื่องจาก ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๖๗ ไว้ว่า การแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๒.๔) การที่มีประชาชนบางส่วนซึ่งถูกดำเนินคดีตามกฎหมายดังกล่าว ในบางกรณีนั้น สมควรได้รับความเห็นใจ แต่การแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยการวิเคราะห์และแก้ไขจากสาเหตุของปัญหา เช่น การดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดของบุคคลเหล่านั้น เพื่อมิให้เกิดการกระทำผิดในลักษณะเดียวกันซ้ำอีก

๓) ประเด็นการกำหนดมาตรการอื่น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

การพิจารณาให้บุคคลได้รับการนิรโทษกรรมควรมีมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำในอนาคต อาทิ การกำหนดเงื่อนไขว่า ผู้ใดที่ได้รับการยกเว้นโทษตามกฎหมายแล้ว จะต้องไม่กระทำความผิดในลักษณะเดียวกันอีกภายในระยะเวลา ๑๐ ปี หรือ ๑๕ ปี และหากในช่วงเวลาดังกล่าวยังคงมีการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด โดยไม่มีข้อยกเว้น

๔) ประเด็นข้อสังเกตเกี่ยวกับบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีข้อสังเกตที่จำเป็นต้องสอบถามผู้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวว่า การที่บัญชีให้ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ อาจได้รับการพิจารณาให้พ้นจากความรับผิดชอบ การกระทำความผิดดังกล่าวจะต้องเป็นความผิดที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองเท่านั้นหรือไม่ และเหตุใดจึงกำหนดให้การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑ กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นความผิดที่อยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ด้วย

นอกจากนี้ ยังเห็นว่า คณะกรรมการพิจารณาความในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และ (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่มีการบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑ กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการนิรโทษกรรมด้วยความรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งในอนาคต

อย่างไรก็ดี การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ในชั้นคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญแก่กระบวนการสร้างพื้นที่ทางการเมือง เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถหารือกันในเรื่องที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างได้อย่างสร้างสรรค์และปราศจากเงื่อนไข นอกเหนือไปจากการพิจารณากลับกรอบการนิรโทษกรรมให้แก่ประชาชนที่กระทำความผิดกฎหมายเท่านั้น

๑.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว มีผู้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์แก่กลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะ แต่มีเจตนารมณ์เพื่อการสร้างสังคมไทยให้เกิดความสันติสุขและสามารถนำพาประเทศให้เดินหน้าไปได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแสวงหาทางออกร่วมกัน ทั้งนี้ แม้ว่าในภาพรวมของร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจมีบางประเด็นที่บางฝ่ายอาจยังมีข้อสงสัย แต่มีความเชื่อมั่นว่า หากทุกฝ่ายมีความตั้งใจร่วมกันที่จะนำพาสังคมไปสู่ความสันติสุขแล้ว ก็จะสามารถหาทางออกร่วมกันได้ และสำหรับข้อสังเกตที่มาจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด จะได้รับนำไปพิจารณาเพิ่มเติมในชั้นคณะกรรมการการต่อไป ยกเว้นข้อพิจารณาเรื่องความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒

๒) นายกรวิรุ์ ปริศนันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. มิได้รวมความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ มาบรรจุไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เนื่องจากยังคงเป็นประเด็นที่สังคมมีความเห็นแตกต่างกันอยู่ ด้วยเหตุนี้ ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติจึงเห็นสมควรให้ดำเนินการในส่วนที่สามารถมีข้อยุติร่วมกันและหลีกเลี่ยงมิให้เกิดความขัดแย้งในสังคมก่อนเป็นลำดับแรก

๓) นางสาวศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ว่า เมื่อพิจารณารายละเอียดรวมถึงถ้อยคำที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยธวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แล้วจะเห็นได้ว่า มิได้มีถ้อยคำหรือข้อความใดที่กล่าวอ้างถึงประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ แต่อย่างใด โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม และคงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสังคมย่อมไม่อาจบรรลุผลได้ หากยังมีการทอดทิ้งหรือกีดกันกลุ่มบุคคลบางกลุ่ม

๔) นายธนพัฒน์ กาเพ็ง และนายยิ่งชีพ อัชฌานนท์ ตัวแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ว่า ปัจจุบันมีเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ จำนวนหลายราย ทั้งที่การแสดงออกทางการเมืองของเยาวชนเป็นการดำเนินการตามสิทธิพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและปราศจากการขึ้นจากกลุ่มบุคคลใด ดังนั้น การที่จะปฏิเสธไม่ยอมรับร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยประชาชน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจถือได้ว่าเป็นการยุติความขัดแย้งในสังคมได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ในทางกลับกัน หากยอมรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่กระบวนการทางนิติบัญญัติ ย่อมจะเป็นการแสดงออกถึงความร่วมมือกันในการฟื้นฟูประชาธิปไตยและทำให้ประชาชนทุกคนสามารถกลับมาใช้ชีวิตในฐานะพลเมืองของสังคมได้อย่างเสมอภาค

แม้ว่าการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ จะแสดงความคิดเห็นว่าการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ มิได้มีมูลเหตุจูงใจในทางการเมือง แต่ในทางข้อเท็จจริงแล้วไม่อาจปฏิเสธได้ว่า มีหลายกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาในความผิดตามมาตราดังกล่าว มิได้มีพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ เช่น กรณีการสื่อสารผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างบุคคล หรือในบางกรณีหน่วยงานความมั่นคงก็ไม่มีหลักฐานมากพอที่จะดำเนินการเอาผิดตามกฎหมายได้ก่อนที่จะศาลจะมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหาต้องคุมขังอยู่ในเรือนจำเป็นเวลานานและถูกปฏิบัติในลักษณะที่เข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง เป็นต้น ดังนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ควรให้ออกาสผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้รับนิรโทษกรรมอย่างเสมอภาค โดยไม่ได้เป็นการเลือกปฏิบัติเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลใด

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการ

มติ : ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้ปรึกษาที่ประชุมเพื่อขอแยกลงมติรับหลักการ ที่ละฉบับ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^{๓๓} ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ โดยมีผลการลงมติ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๒๙๙ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี งดออกเสียง ๑๗๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

(๒) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๓๑๑ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี งดออกเสียง ๑๕๘ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยวัช ตุลาธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๑๔๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๓๑๙ เสียง งดออกเสียง ๖ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

^{๓๓} อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๒

(๔) ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๑๔๙ เสียง ไม่รับหลักการ ๓๐๖ เสียง และงดออกเสียง ๒๐ เสียง

(๕) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๓๐๑ เสียง ไม่รับหลักการ ๓ เสียง และงดออกเสียง ๑๔๗ เสียง

ดังนั้น จึงถือว่า ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิด อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. (นายชัยวัช ตุลาชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และ ร่างพระราชบัญญัติ นิรโทษกรรมประชาชน พ.ศ. (นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๖,๗๒๓ คน เป็นผู้เสนอ) เป็นอันตกไป โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๓ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) พร้อมทั้งมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๒ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการธิการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เป็นหลักในการพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๕. ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=L0AAN	
๖. เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมแก่บุคคลซึ่งได้กระทำความผิดจากการชุมนุมทางการเมืองของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘ (อ.พ. ๓๓/๒๕๖๗) https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=Q9AXV	
๗. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=J037A	
๘. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=5UQVK	
๙. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=DL28O	

๑.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา^{๓๔}

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้
“ร่างพระราชบัญญัติ**นิรโทษกรรมเพื่อการสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.**”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างเดิมที่คณะกรรมการธิการ
ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๒ คำปรารภ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข**เพื่อช่วย**
การนิรโทษกรรมให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองและหรือแสดงออกอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้ง
หรือแรงจูงใจทางการเมืองในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งได้กระทำตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง
พ.ศ. ๒๕๖๕ และตระหนักว่าควรอันทำให้ต้องรับผิดชอบและหาหนทางแห่งต่อหน่วยงานของรัฐซึ่ง
ควรรับผิดชอบตามกฎหมายรวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบและหาหนทางแห่งต่อหน่วยงานของรัฐซึ่ง
พ.ศ. ๒๕๖๘”

มีกรรมการธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

รองศาสตราจารย์เชิดชัย ตันติศิรินทร์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น
โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภ เป็นดังนี้

^{๓๔} สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑๐ ถึง ๑๓ ในหน้าที่ ๗๘

“โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เพื่อให้
 นิรโทษกรรมแก่ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองและแสดงออกทางการเมืองในช่วงเวลาหนึ่งวันตั้งแต่วันที่ ๑
 มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ และกระทำการอันทำให้
 ต้องรับผิดชอบทางอาญาและทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายรวมทั้งเยียวยา
 ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนและสังคมไทยกลับมาอยู่ร่วมกัน
 อย่างสันติสุข”

นางปณณารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวิรัตน์ ฮวดศรี
 นายปรีดี เจริญศิลป์ นางสาวชลธิชา แจ้เร็ว นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก
 นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายณพดล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพลติกุล นายเชตะวัน เตือประโคน
 นายสหัสสวัต คุ่มคง และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภ เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เพื่อให้
 นิรโทษกรรมแก่ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมกระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันมีมูลเหตุมาจาก
 ความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมืองและแสดงออกทางการเมืองในช่วงเวลาหนึ่งวันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ และกระทำความผิดอันทำให้ต้องรับผิดชอบ
 ทางอาญาและทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายรวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับ
 ผลกระทบทางสังคมและทางจิตใจที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภ เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรมเพื่อการสร้างเสริมสังคม
 สันติสุข เพื่อให้ให้นิรโทษกรรมแก่ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมกระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันมี
 มูลเหตุมาจากความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมืองและแสดงออกทางการเมืองในช่วงเวลาหนึ่งวันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ และกระทำความผิดอันทำให้
 ต้องรับผิดชอบทางอาญาและทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายรวมทั้งเยียวยา
 ผู้ได้รับผลกระทบทางสังคมและทางจิตใจที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

๑.๒.๓ มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ^๑ นโรหกรรมเพื่อการสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างเดิมที่คณะกรรมการธิการ
ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๔ มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๒/๑

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒/๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อ
อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดย
พระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกา
กำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานคณะกรรมการสร้างเสริม
สังคมสันติสุข

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

“ผู้ช่วยเลขานุการ” หมายความว่า ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการสร้างเสริม
สังคมสันติสุข”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญรัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรภัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวิรัตน์ ฮวดศรี
นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล
นายพนพล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพฤตกุล นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ
ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒/๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“การกระทำความผิด” หมายความว่า การกระทำหรือการแสดงออกไม่ว่าในทางใด ๆ
ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมือง

“หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรม” หมายความว่า ศาล องค์การอัยการ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
และกรมบังคับคดี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชลธิชา แจ่มเร็ว ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒/๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“การกระทำความผิด” หมายความว่า การกระทำหรือการแสดงออกไม่ว่าในทางใด ๆ
ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมือง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒/๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“การกระทำความผิด” หมายความว่า การกระทำหรือการแสดงออกไม่ว่าในทางใด
ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมือง

“หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรม” หมายความว่า ศาล องค์การอัยการ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กรมคุมประพฤติ และกรมบังคับคดี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสหัสวัต คุ้มคง ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ ดังนี้

“มาตรา ๒/๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“การกระทำความผิด” หมายความว่า การกระทำหรือการแสดงออกไม่ว่าในทางใด ๆ
ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมือง

“หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรม” หมายความว่า ศาล องค์การอัยการ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. มีความสมบูรณ์
และเป็นไปตามโครงสร้างของกฎหมายที่ใช้บังคับโดยทั่วไป จึงสมควรกำหนดบทนิยามความหมาย
ของคำว่า “คณะกรรมการ” ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ของ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อนโยบายหรือสาระสำคัญแต่อย่างใด

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

- สาเหตุที่มีได้กำหนดบทนิยามศัพท์ไว้ในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เนื่องจากถ้อยคำที่ปรากฏในร่างกฎหมายมีความหมายชัดเจนในตัวเองอยู่แล้ว โดยเฉพาะคำว่า “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” และ “กรรมการ” ซึ่งตามบริบทของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ย่อมหมายถึงกรรมการผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขโดยปริยาย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างเดิมที่คณะกรรมการการ

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๕ มาตรา ๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับสำหรับผลนิรโทษกรรมแก่การกระทำ ความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔๗ หรือที่เป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม”

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นางสาวพนิดา มงคลสวัสดิ์ นางสาวพุดิตา ชัยอนันต์ และนางสาวศุภินันท์ ธรรมนิจินันท์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับสำหรับผลนิรโทษกรรมแก่การกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือที่ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส และการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดมีอายุเกินสิบแปดปี ในขณะที่กระทำความผิด”

นายชัยวัช ตุลาธน (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับสำหรับผลนิรโทษกรรมแก่การกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ เฉพาะกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยอมรับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขกำหนด และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่น

ถึงแก่ความตายหรือที่เห็นได้รับอันตรายสาหัสและการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม”

นายปรีดา บุญเพลิง (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับผล
นิติโทษกรรมแก่การกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤตินิชอบ การกระทำความผิดตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับ
อันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ หรือที่เป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือ
ที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม”

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับการกระทำความผิดฐานทุจริต
 หรือประพฤตินิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำ
 ความผิดที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือที่เป็นการกระทำความผิด
 ต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะราย
 หรือเฉพาะกลุ่ม”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัชญ์ ทองสุวรรณ นายวิรัตน์ ฮวดศรี
นายปรีติ เจริญศิลป์ นางสาวชลธิชา แจ้เร็ว นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก
นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายนพดล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพฤตกุล นายเชตะวัน เตือประโคน
และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับให้บรรดาการกระทำความผิดฐานทุจริต
 หรือประพฤตินิชอบ หรือที่ทั้งหลายตามมาตรา ๒/๑ ที่ได้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
 มาตรา ๑๑๒ และหรือกระทำผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือที่ขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม
 พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ไม่เป็นบรรดาการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือ
 ที่เห็นบรรดาการกระทำที่ต่ออีกต่อไป รวมถึงพ้นจากความรับผิดชอบทางแพ่งต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐ
 เห็นบรรดาการกระทำหรือเฉพาะคดีหรือวิสาหกิจทั้งปวงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่าง
 ประเทศ เว้นแต่การกระทำนั้น ๆ เป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤตินิชอบ หรือเป็นความผิด
 ตามลักษณะ ๑๐ หมวด ๑ และหมวด ๒”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือสัปดาห์ถัดจากวันออกพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับไม่เป็นพระราชกำหนดความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เห็นควรพระราชกำหนดข้ออื่นต่อไป รวมถึงพ้นจากความรับผิดชอบทางแพ่งต่อบุคคลใดที่มิใช่หน่วยงานของรัฐเห็นควรพระราชกำหนดหรือความเห็นของรัฐวิสาหกิจทั้งปวง เว้นแต่การกระทำนั้น ๆ เป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติมิชอบหรือเป็นความผิดตามลักษณะ ๑๐ หมวด ๑ และหมวด ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสหัสวัต คุ่มคง ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือสัปดาห์ถัดจากวันออกพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ไม่เป็นพระราชกำหนดความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เห็นควรพระราชกำหนดข้ออื่นต่อไป เท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ เว้นแต่การกระทำที่ขัดแย้งขัดต่อบุคคลใดที่มิใช่หน่วยงานของรัฐเห็นควรพระราชกำหนดหรือความเห็นของรัฐวิสาหกิจทั้งปวง เว้นแต่การกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นความผิดตามลักษณะ ๑๐ หมวด ๑ และหมวด ๒”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๓/๑

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรภัฏ ทองสุวรรณ นายวีรนนท์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายพนพล ทิพย์ชล นายจิตติกันต์ จิตพิพัฒน์กุล นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๑ ดังนี้

“มาตรา ๓/๑ ให้ผู้ที่ได้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาสั่งฟ้องคดี ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ หรือผู้ที่มีหน้าที่สอบสวนหรือมีหน้าที่ฟ้องคดี ระงับการสอบสวนหรือฟ้องคดี แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง และมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่า ได้กระทำความผิดนั้น และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการลบล้างประวัติการถูกดำเนินคดี ให้แก่ผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม

ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษสิ้นสุดลง

กรณีถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจใด ให้พ้นจากความรับผิดชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษานั้น ในคดีที่มีการบังคับคดี หรือผู้กระทำผิดได้ชดใช้ค่าเสียหายให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การบังคับคดีเป็นอันยุติลง และให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหายหรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้นจากความรับผิดตามกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีหรือการยึด หรืออายัดทรัพย์สินใด ก็ให้การบังคับคดีหรือการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นเป็นอันยกเลิกหรือสิ้นสุด บังคับลง”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชัชวาล แพทยาไทย ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๑ ดังนี้

“มาตรา ๓/๑ ผู้ที่กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่คดียังไม่ถึงที่สุด สามารถขอพระราชทานอภัยได้หากสำนึก ในการกระทำความผิดและให้คำมั่นกับคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขว่าจะไม่กระทำความผิดนั้นซ้ำอีก การพระราชทานอภัยเป็นพระราชวินิจฉัย และเมื่อพระราชทานอภัยแล้ว ให้คดี เป็นอันสิ้นสุด”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชญาภา สินธุไพร นายวัชรพล ขาวขำ และนายกรวีร์ สารคำ ขอแปรญัตติ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๑ ดังนี้

“มาตรา ๓/๑ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เรียกโดยย่อว่า “คสส.””

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๑ ดังนี้

“มาตรา ๓/๑ ให้ผู้ที่ได้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานสอบสวน หรือการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ ให้ผู้มีหน้าที่สอบสวนหรือมีหน้าที่สั่งคดี ระงับการสอบสวน หรือการพิจารณาสั่งคดี แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง และมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ถ้ามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่า ได้กระทำความผิดนั้น และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการลบล้างประวัติการถูกดำเนินคดี ให้แก่ผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษสิ้นสุดลง

กรณีถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจใด ให้พ้นจากความรับผิดชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษานั้น ในคดีที่มีการบังคับคดีหรือ ผู้กระทำความผิดได้ชดใช้ค่าเสียหายให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การบังคับคดีเป็นอันยุติลง และให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหายหรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้นจากความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีหรือการยึดหรืออายัดทรัพย์สินใด ก็ให้การบังคับคดีหรือการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นเป็นอันยกเลิกหรือสิ้นสุดบังคับลง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสหัสวัต คุ้มคง ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๑ ดังนี้

“มาตรา ๓/๑ ให้ผู้ที่ได้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาสั่งฟ้องคดี ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ หรือผู้ที่มีหน้าที่สอบสวนหรือมีหน้าที่ฟ้องคดี ระงับการสอบสวนหรือฟ้องคดี แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง และมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่า ได้กระทำความผิดนั้น และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการลบล้างประวัติการถูกดำเนินคดี ให้แก่ผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม

ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษสิ้นสุดลง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๓/๒

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัชญ์ ทองสุวรรณ นายวิรัตน์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายนพดล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพดพิกุล นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๒ ดังนี้

“มาตรา ๓/๒ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” เพื่อทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดว่าการกระทำความผิดกรณีใดเป็นการกระทำความผิดที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชัชวาล แพทยาไทย ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๒ ดังนี้

“มาตรา ๓/๒ ผู้ที่กระทำความผิดหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดโดยทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยชอบด้วยกฎหมายให้ได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมายนี้”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๓/๒ ดังนี้

“มาตรา ๓/๒ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนิรโทษกรรมเพื่อการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็นได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. การเสนอไม่ให้นิรโทษกรรมความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ แก่บุคคลซึ่งมีอายุเกิน ๑๘ ปีในขณะกระทำความผิดตามที่มีการสงวนความเห็นไว้ในร่างมาตรา ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อสงวนสิทธิในการนิรโทษกรรมไว้เฉพาะแก่ผู้กระทำความผิดที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีในขณะกระทำความผิด อันเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับคืนสู่สังคมและดำเนินชีวิตได้ตามปกติ อีกทั้งยังเป็นการดำเนินการสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้องค์การสหประชาชาติ ที่มุ่งคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของเด็กทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี โดยกำหนดให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อประกันสิทธิของเด็กในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการอยู่รอด การพัฒนา การได้รับความคุ้มครอง และการมีส่วนร่วม รวมถึงสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒. การเสนอให้มีการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ แบบมีเงื่อนไขให้บุคคลดังกล่าวยอมรับและปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำที่คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขกำหนดนั้น ถือเป็นแนวทางแสวงหาความปรองดองที่สมดุลและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยมุ่งหวังให้ผู้กระทำความผิดได้รับโอกาสในการกลับคืนสู่สังคม และสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

- การพิจารณาร่างมาตรา ๓ ของคณะกรรมการการได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการนิรโทษกรรมผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ดังนั้น เพื่อให้เยาวชนที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปีในขณะกระทำความผิดมีโอกาสดำเนินชีวิตได้ตามปกติ จึงมีการกำหนดใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามที่ปรากฏในร่างมาตรา ๙/๑ โดยไม่บัญญัติขอบเขตการนิรโทษกรรมให้ครอบคลุมไปถึงผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ไว้ในร่างมาตรา ๓ ทั้งนี้ เนื่องจากมีความเห็นว่าหากบัญญัติการนิรโทษกรรมในกรณีดังกล่าวเป็นการทั่วไปแล้ว อาจส่งผลให้วุฒิสภามองไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งแม้สภาผู้แทนราษฎรจะยกร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภายับยั้งไว้ขึ้นมาพิจารณาใหม่ได้เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน แต่ในห้วงระยะเวลาดังกล่าวอาจเกิดการยุบสภาผู้แทนราษฎรแล้ว

ผู้แปรญัตติได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- ตามที่ได้มีการเสนอคำแปรญัตติให้ผู้กระทำความผิดหรือผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุด สามารถยื่นคำขอพระราชทานอภัยโทษ และให้คำมั่นต่อคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขว่าจะไม่กระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวซ้ำอีกนั้น ขอเรียนสอบถามว่า เหตุใดคณะกรรมการการจึงมีมติไม่เห็นชอบคำแปรญัตติดังกล่าว

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

- คำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๓/๑ ที่ว่าด้วยการเปิดโอกาสให้มีการขอพระราชทานอภัยโทษ ไม่ได้มีหลักการที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ที่มีหลักการนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง อีกทั้งกระบวนการขอพระราชทานอภัยโทษได้มีบทกฎหมายที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว คือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๙ และ มาตรา ๒๖๑ ทวิ ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการการจึงไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติดังกล่าว

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการการ และไม่เห็นชอบด้วยกับการเพิ่มมาตรา ๓/๑ และมาตรา ๓/๒

๑.๒.๖ มาตรา ๔

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีแห่งต่งจำนวน ๕ คน โดยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓ คนว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ

(๓) อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการจำนวน ๓ คนปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ

(๔) อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๓ คนเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับเลือกโดยความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) สมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับเลือกโดยความเห็นชอบจากที่ประชุมวุฒิสภาคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์กฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรีความเห็นชอบจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทยผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งและอำนวยความสะดวกเป็นที่ประจักษ์ซึ่งประสานสภาผู้แทนราษฎรเสนอ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) และ (๘) ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย หรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางพฤติกรรม หรือมีตัวตนเกี่ยวข้องกับผู้ที่ประสงค์จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประชุมคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขครั้งแรกภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายขจิต ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำความผิดเพื่อการนิรโทษกรรม เรียกว่า “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” ซึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี

เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น
ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกจำนวน ๙ คน โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) นายคณิศรวิทย์ เป็นประธานคณบดีสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี ส่วนชน ๑ คน ประธานวุฒิสภา
- (๓) อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในส่วนชน ๑ คน
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุด ส่วนชน ๑ คน ประธานศาลฎีกา
- (๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ส่วนชน ๑ คน ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๖) สมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภาส่วนชน ๑ คน ประธาน
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๗) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรีส่วนชน ๑ คน
อัยการสูงสุด

(๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๙/๑) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

บุคคลที่มิได้รับแต่งตั้งตาม (๒)(๓)(๔)(๕)(๖) และ (๗) ต้องไม่เป็นผู้นิติสัมพันธ์
เสียหรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางมวลชน หรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
ความผิดหรือความผิดอื่นใดให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบงานด้านธุรการของ
คณะกรรมการและปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญรัตน์ นันทวิชิตานนท์ นายจิรัช ท่องสุวรรณ นายวีรพันธ์ ฮวดศรี
นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล
นายพนพล ทิพย์ชล นายจิตติกันต์ จิตพิพัฒน์กุล นายเชตะวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ
ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง
มีจำนวน ๙ คน โดยมีองค์ประกอบด้วยการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณบดีสภาผู้แทนราษฎร

(๒) รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี ส่วนชน ๑ คน อัยการสูงสุด

(๓) อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวน ๓ คน ปลัดกระทรวงยุติธรรม

(๔) อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๓ คน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๕) สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓ คน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(๖) สมาชิกรัฐประณัติทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือ ด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภาสหความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์กฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือ ด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรีจำนวนความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน

(๘) อดีตพระมหากษัตริย์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย จำนวน ๒ คน

(๙) อดีตสภานายกสภานิติบัญญัติ เป็นพระมหากษัตริย์หรือสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาฯ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานคณะกรรมการ และให้ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) และ (๘) ต้องไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสียหรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางตรงหรืออ้อม หรือมีอคติหรือเกี่ยวข้องกับผู้หรือองค์กรที่ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ผู้ที่เคต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด หรือบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรสของบุคคลดังกล่าว ในกรณีที่เข้าข่ายจะได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชนาภา สินธุ์ไพร นายวัชรพล ขาวขำ และนายกรวิรุ์ สารคำ ขอแปรญัตติ
แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่าคณะกรรมการสร้างเสริมสังคม
สันติสุขซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๕ คน เรียกโดยนัยย่อว่า “คสส.” ประกอบด้วยต่อไปนี้ด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธาน ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธาน
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นกรรมการ

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานคสส.

(๒) รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓ คน

(๓) อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวน ๑ คน

(๔) อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑ คน

(๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน

(๖) สมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภาจำนวน ๑ คน

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรีจำนวน ๑ คน

(๘) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะและเลขานุการ

บุคคลที่มิได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตาม (๒)(๓)(๔)(๕)(๖) และ (๗) ต้องไม่เป็นผู้นิติสัมพันธ์เสียหรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางพฤติกรรม หรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ประสงค์จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่เป็นฝ่ายธุรการของคณะกรรมการ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายจาตุรนต์ ฉายแสง ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นต้นนี้

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๙๑๑ คน โดยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน

(๓) อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวน ๑ คน

(๔) อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑ คน

(๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน

(๖) สมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภาจำนวน ๑ คน

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรีจำนวน ๑ คน

(๗/๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์ซึ่งเลือกโดยคณะรัฐมนตรีจำนวน ๑ คน

(๗/๒) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้งและสันติศึกษาซึ่งเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน

(๘) ปลัดกระทรวงการคลัง

(๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องไม่เป็น
ผู้มีส่วนได้เสียหรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางการเมือง หรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ประสงค์
จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. เหตุใดคณะกรรมการจึงประสงค์ประกอบคณะกรรมการสร้างเสริมสังคม
สันติสุข โดยไม่รวมถึงอดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาและอดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ มีความเห็นว่
การกำหนดให้อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาและอดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดเป็นคณะกรรมการ
สร้างเสริมสังคมสันติสุขจะช่วยให้การพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดการได้รับนิรโทษกรรมและการพ้นจาก
ความรับผิดมีความเหมาะสมมากกว่าข้าราชการที่มาจากฝ่ายบริหารหรือไม่ นอกจากนี้ กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
และที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร มีความเหมาะสม
หรือไม่ และมีข้อสังเกตว่า จะใช้หลักเกณฑ์ใดในการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ
ในองค์กรภาคประชาสังคม

๒. เหตุใดบทบัญญัติในร่างมาตรา ๔ วรรคสอง คณะกรรมการจึงมิได้
กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม และเลขาธิการคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัตินี้ เช่นเดียวกับกรรมการผู้ทรง
คุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคม

๓. เหตุใดร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. จึงมิได้กำหนด
ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขให้เกิดความชัดเจน

คณะกรรมการตอบชี้แจง ดังนี้

๑. กำหนดให้ประธานคณะกรรมการเป็นนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เนื่องจากเป็นผู้มีอำนาจบริหารสูงสุดของประเทศ และมีความรับผิดชอบ
ทางการเมืองโดยตรง เอื้อต่อการขับเคลื่อนภารกิจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสั่งการ
หรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างทั่วถึง

๒. สำหรับสาเหตุที่ไม่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสร้างเสริม
สังคมสันติสุขไว้ในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวได้กำหนดระยะเวลาการทำงานของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขไว้อยู่แล้ว

๓. การกำหนดกระบวนการในการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จะมาจากการกำหนดของประธานสภาผู้แทนราษฎรโดยผ่านความเห็นชอบร่วมกันระหว่างคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๗ มาตรา ๔/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๔/๑ กรรมการตามมาตรา ๔ (๕) (๖) (๗) และ (๘) พ้นจากตำแหน่งเมื่อตายหรือลาออก

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ แต่ต้องมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ดำเนินการตามมาตรา ๔ เพื่อให้มีกรรมการครบตามจำนวนที่กำหนดภายในสามสิบวันนับจากวันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่ยังไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๔ (๕) (๖) และ (๘) ได้”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๔/๑

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๔/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔/๑ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม

การลงมติของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มาประชุม และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวีรนนท์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายนพดล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพฤตกุล นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๔/๑ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) แต่ในกรณีที่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วแต่ยังต้องทำหน้าที่หรือรักษาราชการในตำแหน่งนั้น ๆ อยู่ ให้กรรมการโดยตำแหน่งผู้นั้นยังคงเป็นกรรมการอยู่จนกว่าจะพ้นจากการทำหน้าที่หรือรักษาราชการในตำแหน่งดังกล่าว เว้นแต่กรรมการตามมาตรา ๔ (๑) พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ หรือตามมาตรา ๑๖๐ (๔) (๕) มาตรา ๑๖๗ (๔) ของรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๔/๒

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวีรนนท์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายนพดล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพฤตกุล นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๔/๒ ดังนี้

“มาตรา ๔/๒ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ แต่ต้องมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า ๕ คน และให้ดำเนินการตามมาตรา ๔ เพื่อให้มีกรรมการครบตามจำนวนที่กำหนดภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่ยังไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๔ (๖) (๗) ได้

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๔ (๑) พ้นจากตำแหน่ง และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๔ (๑) คนใหม่ให้คณะกรรมการเท่าที่มีอยู่เลือกกรรมการ ๑ คน ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการชั่วคราว”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการเพิ่มขึ้นใหม่ของ
คณะกรรมการ

๑.๒.๘ มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีอำนาจหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ขอความเห็นชอบ หรือขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี ข้าราชการได้รับนิรโทษกรรม และการพ้นจากความรับผิดทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๑/๑) รับเรื่องร้องขอการนิรโทษกรรมจากผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการต้องจัดให้มีช่องทางอำนวยความสะดวกในการร้องขอการนิรโทษกรรม

(๑/๒) เรียกเอกสารหรือบุคคลมาให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง

(๑/๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน การประเมินสถานการณ์ และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการสร้างเสริมสังคมสันติสุขเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๑/๔) สื่อสารสร้างความเข้าใจสาธารณะเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมสังคมสันติสุข

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือข้อพิพาทที่ขัดแย้งกันระหว่างอกระเบียบหรือประกาศ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดมาตรการพิเศษช่วยเหลือผู้ที่ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งได้รับโทษหรืออยู่ระหว่างการกักขัง

(๕) ดำเนินการอื่นใดเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

คำวินิจฉัยชี้ขาดตาม (๑) ให้ถือว่าเป็นที่สุด มีผลผูกพันให้หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมต้องรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายจิตร ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) อกระเบียบ หรือประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) พิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดการพ้นจากความรับผิดทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดมาตรการเยียวยาแก่บุคคลที่ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งได้รับโทษทางอาญาและทางแพ่งอยู่ก่อนแล้ว

(๔/๑) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ

(๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

อนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๒) มีหน้าที่และอำนาจตามที่คณะกรรมการกำหนด และมีสิทธิได้คำตอบแทน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายปรีดี เจริญศิลป์ นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล และนายพนพล ทิพย์ชล ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ภายใต้บังคับของมาตรา ๓/๒ ให้คณะกรรมการส่งเสริมสังคมสันติสุข มีอำนาจหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สอบสวน หรือประพจน์เพื่อดำเนินวินิจัยชี้ขาดว่าการกระทำความผิดกรณีใด เป็นการกระทำความผิดที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัติ

(๒) แต่ทั้งนี้อนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้พิจารณาวินิจัยคำร้อง ที่ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ผู้ที่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด หรือบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส ของบุคคลดังกล่าว ร้องขอให้วินิจัยว่าเป็นกรณีที่จะได้รับการนิรโทษกรรมหรือไม่ ทั้งนี้ แม้จะไม่มี การร้องขอหรือไม่มีการเสนอจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการยุติธรรมให้วินิจัยก็ตาม แต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คณะกรรมการอาจหยิบยก กรณีใด ๆ ที่เห็นว่าเข้าข่ายที่จะได้รับการนิรโทษกรรมขึ้นพิจารณาวินิจัยได้

(๓) วินิจฉัยชี้ขาดเรียกหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในกระบวนการพ้นผิดตามสันติ หัษษยุติธรรมมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดีที่เข้าข่ายการได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดมาตรการหรือมาตรการพิเศษสำหรับคดีที่ได้รับสิทธิออกกระเปียบหรือประกาศเพื่อ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งได้รับโทษหรืออยู่ระหว่างการชดเชย

(๕) ดำเนินการอื่นใดอันบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ดำเนินการอื่นใดอันบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตาม (๑) และ (๒) ให้ถือว่าเป็นที่สุด มีผลผูกพัน ให้หน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินคดีเรียกร้อง ค่าเสียหายจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๓ ต้องรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวิรัตน์ ฮวดศรี นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นายจิตติกันต์ จิตพิพัฒน์กุล และนายเชตวัน เตือประโคน ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ภายใต้บังคับของมาตรา ๓/๒ ให้คณะกรรมการส่งเสริมสังคมสันติสุข มีอำนาจหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(สภาพัฒนราชกรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เห็นชอบให้มีการนิรโทษกรรม ให้เป็นเด็ดขาด โดยทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ พร้อมกับแจ้งให้ผู้ร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบโดยเร็ว ส่วนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เห็นว่ากระทำความผิดดังกล่าวไม่ต้องด้วยมาตรา ๖ ที่จะได้รับนิรโทษกรรม ให้ผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องโทษ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากคณะกรรมการ และให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ห้ามมิให้นาวีวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษามาใช้ในการพิจารณาคดีดังกล่าว และในระหว่างการพิจารณาของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ให้ศาล พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน ยังคงดำเนินคดีต่อไปได้

กรณีที่ไม่มีผู้ยื่นเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัย ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการที่จะยกการกระทำผิดใดที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามมาตรา ๖ ขึ้นพิจารณาวินิจฉัยเองได้”

นางสาวชลธิชา แจ่มเร็ว ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้
“มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการส่งเสริมสังคมสันติสุขมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๒) แต่ทั้งนี้อันควรสมควรเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้พิจารณาวินิจฉัยคำร้อง
 ที่ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ผู้ที่เคียดแค้นคำพิพากษาว่ากระทำความผิด หรือบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส
 ของบุคคลดังกล่าว ร้องขอให้วินิจฉัยว่าเป็นกรณีที่จะได้รับการนิรโทษกรรมหรือไม่ ทั้งนี้ แม้จะไม่มี
 การร้องขอหรือไม่มีการเสนอจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม
 ให้วินิจฉัยก็ตาม แต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คณะกรรมการอาจหยิบยกกรณีใด ๆ ที่เห็นว่าเข้าข่าย
 ที่จะได้รับการนิรโทษกรรมขึ้นพิจารณาวินิจฉัยได้

(๔) กำหนดมาตรการหรือเงื่อนไขที่ผู้รับสิทธิแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

“มาตรา ๖ ให้บุคคลที่เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมืองหรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองแต่กระทำการอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองโดยการกล่าวด้วยวาจาหรือโฆษณาด้วยวิธีการใด ตลอดจนการกระทำทางกายภาพหรือการแสดงความคิดเห็นที่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญาที่ผู้กระทำได้กระทำไปโดยมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง เพื่อเรียกร้องหรือกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการต่อต้านการบริหารงานของรัฐหรือเป็นการกระทำเพื่อป้องกันตนเองหรือเป็นการต่อสู้ขัดขืนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเป็นการชุมนุม การประท้วง หรือการแสดงออกด้วยวิธีการใด ๆ อันส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นเหตุการณ์สืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมืองในระหว่างตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงพ.ศ. ๒๕๖๕วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ตามที่ระบุในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดชอบทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวง เพียงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ นับแต่วันที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นชอบให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป”

ผู้แปรญัตติขอสงวน

“มาตรา ๖ ให้บุคคลที่เข้าร่วมการประชุมชุมนุมทางศาสนาหรือแสดงออกทางศาสนา หรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการประชุมชุมนุมทางศาสนาแต่กระทำการอันมีมูลเหตุมาจากการขัดแย้งทางศาสนาโดยบุคคลกล่าวด้วยวาจาหรือโดยจดด้วยวิธีใดก็ได้ ตลอดจนกระทำการทางกายภาพหรือการแสดงความคิดเห็นที่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญาที่ผู้กระทำได้กระทำไปโดยมีมูลเหตุสูงส่งทางศาสนา เพื่อเรียกร้องหรือขอกระทำใดก็ตามที่มีลักษณะเป็นกระต่อกันของบริวารของภิกษุสงฆ์ หรือเป็นกระทำความผิดเพื่อป้องกันตนเองหรือเป็นกระต่อกันผู้ขัดขืนคำสั่งหรือการของเจ้าพนักงานหรือเป็นกระชุมนุม กระบี่กระบอง หรือแสดงออกด้วยวิธีใดก็ตามใด ๆ อันส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยของภิกษุสงฆ์หรือสังฆนิคมใด ๆ ซึ่งเป็นเหตุกระทำความผิดอันมีมูลเหตุสูงส่งทางศาสนา หรือแสดงออกทางศาสนา ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่ระบุในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้พ้นจากอาชญากรรมเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษอาชญากรรมทั้งนั้นหากผิดอาชญากรรมแห่งต่อหน่วยของภิกษุสงฆ์หรือสังฆนิคมใด ๆ ทั้งนี้ นับแต่วันที่มีคนกระทำความผิดครั้งแรกจนถึงสิ้นคดีสุดท้ายเห็นชอบตามกฎหมายสหภาพประเทศ ทั้งนี้ นับแต่วันที่มีคนกระทำความผิดครั้งแรกจนถึงสิ้นคดีสุดท้ายเห็นชอบให้ผู้นั้นพ้นจากอาชญากรรมเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เริ่มต้นไปเมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดกรณีใดแล้ว ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓(๑)”

ผู้แปรญัตติขอสงวน

“มาตรา ๖ ให้บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคลที่เกิดจากการเข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมือง หรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมือง แต่กระทำการอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองโดยการกล่าวด้วยวาจาหรือโฆษณา ด้วยวิธีการใด ตลอดจนการกระทำทางกายภาพหรือการแสดงความคิดเห็นที่ เป็นศรัทธาผิดศรัทธา ศพพหุขยศพพหุขยที่ผู้ศรัทธาได้กระทำไปโดยมีมูลเหตุจงใจทางการเมือง หรือเพื่อเรียกร้องหรือกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการต่อต้านการบริหารงานของรัฐ หรือเป็นการกระทำเพื่อป้องกันตนเอง หรือเป็นการต่อสู้ขัดขืนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเป็นการชุมนุม การประท้วง หรือการแสดงออกด้วยวิธีการใด ๆ อันส่งผลต่อศรัทธาเสียหยของหน่ยขงหน่ยขงรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นเหตุการณ์สืบเนื่องสวตศตวรรษชุมนุมหวงศตวรรษเนื่อง หรือศตวรรษแสดงฮตศตวรรษศตวรรษเนื่องที่เกิดขึ้น ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ หากการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอาญาตามฐานความผิดที่ระบุในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิดต่อไปและให้ผู้กระทำพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้ง และความรับผิดโดยสิ้นเชิง

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ในกรณีที่ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง หรือผู้ที่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด ได้ปฏิบัติตามมาตรการหรือเงื่อนไขของคณะกรรมการเสร็จสิ้นแล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้อนุมัติให้ได้รับการนิรโทษกรรมและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๓/๑”

คณะกรรมการฯ ไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๖ โดยเนื้อหาส่วนหนึ่ง ถูกตัดออก และคงเหลือไว้เพียงข้อความที่ระบุถึง “การกระทำในส่วนของการชุมนุม การแสดงออก หรือแรงจูงใจทางการเมือง” จึงขอให้คณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า คำว่า “แรงจูงใจทางการเมือง” จะสามารถตีความให้ครอบคลุมถึงกิจกรรมทางสังคมหรือการแสดงออกของประชาชนในพื้นที่ ชายแดนภาคใต้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง เช่น การปราศรัยเพื่อรักษาอัตลักษณ์ มลายูและทรัพยากรท้องถิ่น โดยไม่มีการใช้ความรุนแรง แต่กลับถูกดำเนินคดีตามข้อหาความผิดต่อ ความมั่นคงของรัฐ หรือไม่

๒. มีข้อสังเกตว่า กรณิร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่กำหนดให้ชัดเจนว่า กรณีใดถือเป็นการกระทำความผิดที่มีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้บังคับ กฎหมายเกิดความเหลื่อมล้ำ หรือไม่ จึงขอให้คณะกรรมการฯ ชี้แจงถ้อยคำดังกล่าวว่า หากมีกรณี เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเข้าลักษณะตามหลักเกณฑ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะได้รับสิทธิและความเป็นธรรมเช่นเดียวกับกรณีที่เกิดขึ้นในพื้นที่อื่น หรือไม่

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจง ดังนี้

๑. ประเด็นเรื่องจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ถูกนำมาหารือในชั้นกรรมาธิการ โดยได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ซึ่งได้เสนอให้กระบวนการสร้างเสริมสังคม สันติสุขตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวครอบคลุมไปถึงกรณีปัญหาความไม่สงบในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ด้วย แต่คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีความหลายกรณีที่เกิดขึ้น ในพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเกี่ยวพันกับความมั่นคงของรัฐ จึงไม่อาจถือเป็นการกระทำความผิด ที่มีมูลเหตุมาจากแรงจูงใจทางการเมืองตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ได้ อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีที่ มีการแสดงออกหรือการชุมนุมโดยสงบ เพื่อคัดค้านการใช้อำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรมที่ไม่เกี่ยวข้อง กับคดีความมั่นคงของรัฐหรือการใช้ความรุนแรง คณะกรรมาธิการเห็นว่าสามารถนำเสนอให้ คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขพิจารณาได้ตามกลไกของกฎหมาย

๒. องค์ประกอบสำคัญของร่างมาตรา ๖ ประกอบด้วย (๑) การกระทำที่มี แรงจูงใจทางการเมือง หมายถึง การกระทำที่มีพื้นฐานมาจากความคิดหรือเป้าหมายทางการเมือง (๒) ช่วงระยะเวลาที่ได้รับการนิรโทษกรรมครอบคลุมระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และ (๓) ฐานความผิดที่ได้รับการนิรโทษกรรมต้องเป็นความผิดตามบัญชี

แนบท้ายของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และการกระทำที่เกี่ยวพันกัน ทั้งนี้ หากมีกรณีใดที่ไม่เข้าองค์ประกอบทั้งสามอย่างครบถ้วน ก็ยังมีกลไกตามร่างมาตรา ๕ ที่กำหนดให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาได้ว่าบุคคลนั้นควรได้รับประโยชน์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือไม่

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของ
คณะกรรมการธิการ

๑.๒.๑๐ มาตรา ๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ในกรณีที่ผู้ได้รับสิทธิพ้นยศตามระดับติดต่อกฎหมายของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขตามมาตรา ๖ ที่ยังมิได้ถูกฟ้องคดีต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการพ้นยศตามระดับติดต่อกฎหมายโดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการระงับหรือยุติการสอบสวนหรือการฟ้องคดี แล้วแต่กรณี ในกรณีที่หากผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลแล้วและคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลใดให้ศาลนั้นยุติการพิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความหรือให้พ้นยศตามระดับติดต่อกฎหมายนั้นแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายเป็นผู้ร้องขอหรือพ้นยศตามระดับติดต่อกฎหมายเห็นชอบ

คดีใดที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้ต้องหา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้ต้องหาไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น และถ้าผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการรับโทษ ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาไป

กรณีที่มีการบันทึกประวัติอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดหรือมีการบันทึกไว้ในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม ให้ประวัตินั้นเป็นอันสิ้นผล และจะนำประวัติอาชญากรรมนั้นไปใช้ยืนยันบุคคลนั้นในทางที่เป็นโทษมิได้ และให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจจัดทำหรือจัดเก็บประวัติอาชญากรรมลบข้อมูลประวัติความผิดทางอาชญากรรมนั้น”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายจิตร ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขตามมาตรา ๖ ที่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการพ้นจากความรับผิดทางอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการระงับหรือยุติการสอบสวน

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้นั้นชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด ให้ผู้นั้นพ้นจากความรับผิดชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษานั้น ในคดีที่มีการบังคับคดีหรือผู้กระทำได้ชดใช้ค่าเสียหายให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การบังคับคดีนั้นเป็นอันยุติลงและให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหายหรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้นจากความรับผิดตามกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีหรือการยึดหรืออายัดทรัพย์สินใด ก็ให้การบังคับคดีหรือการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินนั้นเป็นอันสิ้นผลบังคับหรือยกเลิกหรือสิ้นผลบังคับลงทันที”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัชญ์ ทองสุวรรณ นายวีรนนท์ ฮวดศรี นายวัชรพล ขาวขำ นายปรีติ เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายณพดล ทิพย์ชล นายจิตติกันต์ ฐิติพฤตกุล นายณัฐวุฒิ บัวประทุม นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๘ ออกทั้งมาตรา

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชญาภา สินธุไพร ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๘ ดังนี้ “บุคคลใดถูกฟ้องคดีอาญาต่อศาลอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง ตามมาตรา ๖ แต่ต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าผู้นั้นไม่ได้กระทำความผิด และปรากฏว่าผู้นั้นยังมิได้รับการเยียวยาความเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรีไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ให้ผู้นั้นหรือทายาทของผู้นั้นได้รับสิทธิในการเยียวยาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรีนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าความผิดที่ถูกฟ้องจะอยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือไม่”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายกรวิรุ้ สาราคำ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ เป็นดังนี้ “มาตรา ๘ ในกรณีการกระทำผิดตามมาตรา ๖ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ให้ความรับผิดทางแพ่งที่มีต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันระงับสิ้นไป ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

กรณีตามความในวรรคหนึ่ง ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้นั้นมีให้ใช้บังคับแก่การชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด ให้ผู้นั้นพ้นจากความรับผิดชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษานั้น ในคดีที่มีคดีหรือการบังคับคดีหรือผู้กระทำได้ชดใช้ค่าเสียหายให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว ให้คดีบังคับคดีนั้นเป็นอันยุติลงและให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหายหรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้นจากความรับผิดตามกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีหรือการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินใด ก็ให้การบังคับคดีหรือการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินนั้นเป็นอันสิ้นผลบังคับหรือยกเลิกหรือสิ้นผลบังคับลงทันที”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- ตามร่างมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดให้ผู้ซึ่งได้รับนิรโทษกรรม ถือว่าไม่เคยกระทำความผิด แต่ในร่างมาตรา ๘ วรรคสอง ที่คณะกรรมการการแก้ไขเพิ่มเติมว่า “ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการชำระหนี้หรือการบังคับคดีที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว” จึงมีข้อสังเกตว่า หากผู้ได้รับนิรโทษกรรมถือว่าไม่เคยกระทำความผิดใด ๆ แล้ว เหตุใดจึงยังคงกำหนดผลของการบังคับคดีทางแพ่งหรือการยึดทรัพย์ที่ได้กระทำเสร็จสิ้นไปก่อนหน้านี้ต่อไป

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

๑. คณะกรรมการการได้ดำเนินการพิจารณาประเด็นดังกล่าวอย่างรอบคอบ โดยได้เชิญผู้แทนจากบริษัทเอกชนและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องเข้าชี้แจงถึงผลกระทบทางแพ่งจากกรณีการชุมนุมทางการเมืองที่มีการปิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จะได้รับการนิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากการชี้แจงของผู้ได้รับผลกระทบ พบว่าไม่ได้ตั้งใจเรียกร้องความเสียหายเพิ่มเติม คณะกรรมการการจึงมีมติตัดถ้อยคำของร่างมาตรา ๘ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหายหรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ ออกไป

๒. การพิจารณาของคณะกรรมการการ ได้มีความเห็นร่วมกันว่า ร่างมาตรา ๖ มีความมุ่งหมายที่ไม่ต้องการให้มีการดำเนินคดีทางแพ่งหรือการบังคับคดีต่อไป รวมทั้งยังให้มีผลต่อเนื่องให้ยกเลิกสถานะความเป็นบุคคลล้มละลาย อันเนื่องมาจากการถูกบังคับคดีในกรณีการชุมนุมทางการเมือง แต่จะไม่มี การคืนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ถูกบังคับคดีไปก่อนหน้านี้ ขณะที่ ร่างมาตรา ๘ คณะกรรมการการ ได้กำหนดให้การดำเนินคดีทางแพ่งเป็นอันยุติลง ซึ่งมีหลักการใกล้เคียงกัน ดังนั้น ร่างมาตรา ๖ และ ร่างมาตรา ๘ จึงไม่ได้มีข้อความที่ขัดแย้งกัน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

๑.๒.๑๒ มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายชจิตร ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้นั้นในการที่จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากการกระทำของผู้นั้น”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชญาภา สิ้นธุ์ไพร และนายกรวีร์ สาราคำ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งโดยนิตินัยหรือโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นบุคคลซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้้นในการที่จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากการกระทำของผู้้น”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายวัชรพล ขาวขำ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งโดยนิตินัยหรือโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้้นในการที่จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากการกระทำของผู้้น”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ

๑.๒.๑๓ มาตรา ๙/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๙/๑ บรรดาการกระทำตามความในมาตรา ๖ ที่ไม่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้กระทำความผิดซึ่งอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในขณะกระทำความผิดร้องขอไม่ว่าผู้้นจะถูกดำเนินคดีหรือแจ้งข้อกล่าวหาแล้วหรือไม่ และคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขเห็นเป็นการสมควรเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดแล้วส่งแผนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา หรือให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา เพื่อให้ใช้มาตรการและสิ่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว และให้ศาลมีอำนาจรับฟังความเห็นของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขประกอบการพิจารณาสั่งใช้มาตรการดังกล่าวได้ไม่ว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นใด”^{๓๕}

^{๓๕} คณะกรรมการการได้มีใบแทรกแก้ไขรายงานของคณะกรรมการวิสามัญร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร โดยแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๙/๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. โปรดดูใบแทรกดังกล่าว โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑๑ ในหน้าที่ ๗๘

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๙/๑

นางสาวชนัญญา สิ้นธุไพร นายวัชรพล ขาวขำ และนายกรวีร์ สาราคำ ขอแปรญัตติ
เพิ่มความเป็นมาตรา ๙/๑ ดังนี้

“มาตรา ๙/๑ การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่
ผู้ได้รับนิรโทษกรรมในอันที่จะฟ้องร้อง เรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น นอกเหนือจากสิทธิ
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๙/๑ เป็นการนิรโทษกรรมให้กับบุคคลเพียงบางกลุ่ม และ
เป็นการหลีกเลี่ยงที่จะนิรโทษกรรมให้กับกลุ่มเยาวชน

๒. ควรกำหนดหลักการเกี่ยวกับการให้การนิรโทษกรรมแก่เยาวชนซึ่งมีอายุ
ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ไว้อย่างชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้เยาวชนได้รับประโยชน์
ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง และเพื่อมิให้เป็นการละเลยหรือทอดทิ้งสิทธิของเด็กและ
เยาวชน ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้
กำหนดให้เยาวชนต้องเข้าสู่กระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ โดยมีได้รับการนิรโทษกรรมในทันที
อาจก่อให้เกิดความเสียเปรียบต่อเยาวชนในการเข้าถึงสิทธิตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้

คณะกรรมการตอบชี้แจง ดังนี้

๑. สาระสำคัญของร่างมาตรา ๙/๑ มิได้มีถ้อยคำใดที่ขัดต่อหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ทั้งสามฉบับ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติ
ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ก่อนหน้านั้น และร่างมาตราดังกล่าวยังมิได้เป็นการเพิ่มอำนาจ
ให้ฝ่ายบริหารเข้าไปแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมแต่อย่างใด

๒. ร่างมาตรา ๙/๑ มิใช่หลักการใหม่ที่คณะกรรมการบัญญัติขึ้นมา
โดยพลการ หากแต่เป็นความพยายามในการอาศัยกลไกตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้
ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

ผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของ
คณะกรรมการธิการ

๑.๒.๑๔ มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขพิจารณาผู้ที่จะได้รับสิทธิพ้นจากความเป็นผู้กระทำผิดอาญา ไม่ต้องรับโทษทางอาญา และพ้นจากความรับผิดชอบทางคดีอาญา ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จสิ้นภายในหกหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ประชุมครั้งแรก

ในกรณีมีเหตุจำเป็นเห็นว่าไม่อาจพิจารณาผู้ใดดำเนินการให้แล้วเสร็จสิ้นได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เช่น ยังรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนหรือมีเหตุสุดวิสัยอันมิอาจก้าวล่วงได้หรือมีเหตุอื่นใดให้คณะกรรมการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งมีสังคมสันติสุขขยายระยะเวลาพิจารณาผู้ต้องหาดำเนินการออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสัปดาห์

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายจิตร ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งมีสังคมสันติสุข พิจารณากลั่นกรองผู้ที่ได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำผิดอาญา ไม่ต้องรับโทษทางอาญา และพ้นจากความรับผิดชอบทางกฎหมาย ทำคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จสิ้นภายในหกหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาผู้ใดให้เสร็จสิ้นได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เช่น ยังรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนหรือมีเหตุสุดวิสัยอันมิอาจก้าวล่วงได้หรือมีเหตุอื่นใดให้คณะกรรมการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งมีสังคมสันติสุขขยายระยะเวลาพิจารณาผู้ต้องหาดำเนินการออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสัปดาห์

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญรัตน์ นันทฤทธานนท์ นายจิรภัฏ ทองสุวรรณ นายวีรพันธ์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายณพดล ทิพย์ชล นายฐิติกันต์ ฐิติพลติกุล นายเชตวัน เตือประโคน และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

ในกรณีนี้เหตุผลหนึ่งที่เห็นว่าไม่อาจพิจารณาวินิจฉัยดำเนินการไปแล้วเสร็จสิ้นได้
ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เช่น ยังรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนหรือมีเหตุสุดวิสัยอันมิอาจ
ตำรวจสั่งได้หรือมีเหตุอื่นใดให้ดังกล่าว คณะกรรมการตำรวจเสริมส่งคนสันติสุขอาจร้องขอต่อ
นายกรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติให้ขยายระยะเวลาพิจารณาพิเคราะห์วินิจฉัยชี้ขาดออกไปได้อีกไม่เกินสอง ๒ ครั้ง
ครั้งละไม่เกินสามสิบ ๖๐ วัน”

ผู้แปรญัตติขอสงวน

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายณัฏฐ์ บัวประทุม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

ในกรณีนี้เหตุสุดวิสัยที่เห็นว่าไม่อาจพิชิตหรือหลีกเลี่ยงได้สำเร็จสิ้นได้
ภายในกำหนด ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เช่น ยังรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนหรือมีเหตุสุดวิสัย
อันมิอาจหลีกเลี่ยงได้หรือมีเหตุอื่นใดให้ดังกล่าว คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขอาจร้องขอต่อ
นายกรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติให้ขยายระยะเวลาพิชิตหรือหลีกเลี่ยงได้สำเร็จสิ้นได้ต่อไปได้อีกไม่เกิน
สอง ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบ ๓๐ วัน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๑๕ มาตรา ๑๑

คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๑๑ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามหมวด ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประสงค์จะได้แย้งระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาด มติ หรือการกระทำของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประสงค์จะได้แย้งระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำวินิจฉัยชี้ขาด มติ หรือการกระทำของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวีรนนท์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายณพดล ทิพย์ชล นายจิตติกันต์ ฐิติพลฤกษ์กุล นายเชตวัน เตือประโคน นายสหัสวัต คุ้มคง และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามหมวด ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประสงค์จะได้แย้งระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำวินิจฉัย มติหรือการกระทำของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองสูงสุด”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชญาภา สินธุไพร นายวัชรพล ขาวขำ และนายกรวีร์ สารคำ ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๑๑ ออกทั้งมาตรา

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

มติ ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการตัดออกของคณะกรรมการการ

๑.๒.๑๖ มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๒ ดังนี้

“ในกรณีที่ปัญหาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการตีความและวินิจฉัย ทั้งนี้ มติในการวินิจฉัยของคณะกรรมการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสาวชนัญญา สีนธุ์ไพร นายวัชรพล ขาวขำ และนายกรวีร์ สาราคำ ขอแปรญัตติ
แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ ให้ ~~นายคณิศร~~ ให้ นายคณิศร ~~ประธานรัฐสภา~~ ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ

๑.๒.๑๗ บัญชีทำยพระราชบัญญัติ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“บัญชีทำยพระราชบัญญัติ

สร้างเสริมสังคมสันติสุข

พ.ศ.

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ~~มาตรา ๑๑๓ (๓) (๑) หรือ (๒)~~
มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) ~~และมาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗~~
ถึงมาตรา ๑๑๘

(๑/๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร มาตรา ๑๒๔

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ~~มาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒~~
และมาตรา ๑๓๕/๓

(๓) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ~~มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ ถึงมาตรา ๑๔๐~~

(๓/๑) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ มาตรา ๑๘๔
มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ และมาตรา ๑๙๘

(๓/๒) ความผิดเกี่ยวกับศาสนา มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๘

(๔) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ~~มาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ ถึงมาตรา ๒๑๔~~
~~มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖~~

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ~~มาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๐~~
มาตรา ๒๒๑ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖

- (๖) ความผิดต่อร่างกาย ตมพ.มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๓๐๐
- (๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตมพ.มาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง
- (๗/๑) ความผิดฐานหมิ่นประมาท มาตรา ๓๒๖ มาตรา ๓๒๘ และมาตรา ๓๒๙
- (๘) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตมพ.มาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓) และมาตรา ๓๖๐
- (๙) ความผิดฐานบุกรุก ตมพ.มาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ (๓) หรือ (๒) โดยร่วมหรือกระทำด้วยตนตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (๓)
- (๙/๑) ความผิดลหุโทษ มาตรา ๓๖๘ มาตรา ๓๗๐ มาตรา ๓๗๑ มาตรา ๓๘๕ มาตรา ๓๘๘ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ และมาตรา ๓๙๓
๒. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตมพ.มาตรา ๓๑
- ๒/๑. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
๓. ความผิดตามรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
๔. ความผิดตามรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
- ๔/๑. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
- ๔/๒. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
๕. ความผิดตามรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
- ๕/๑. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)
๖. ความผิดตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติวิฤตกรรมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๕
๗. ความผิดตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๔

๘. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปีพ.ศ. ๒๕๔๘
๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปีพ.ศ. ๒๕๕๑
๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๕
๑๑. ความผิดตามกฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๒. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๓. ความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗
๑๔. ความผิดตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๕. ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓
๑๖. ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗
๑๗. ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐
๑๘. ความผิดตามพระราชบัญญัติการจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๙. ความผิดตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๐. ความผิดตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
๒๑. ความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๒. ความผิดตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๓. ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒๔. ความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐
๒๕. ความผิดตามประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกาศและคำสั่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ”

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ

นายรังสิมันต์ โรม นางสาวพินดา มงคลสวัสดิ์ นางสาวศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์ นายชัยวัช ตุลาธน และนางสาวพุทธิตา ชัยอนันต์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้ตัดบัญชีท้ายพระราชบัญญัติออกทั้งหมด

นายเอกชัย ไชยวุฒิ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้เพิ่มความ เป็นข้อ ๒๕. ของบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ดังนี้

“๒๕. ภายใต้บัญญัติมาตรา ๓ และมาตรา ๖ ความผิดตามประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกาศและคำสั่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ”

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมท้ายพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

สร้างเสริมสังคมสันติสุข

พ.ศ.

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๑๓ (๓) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒ มาตรา ๑๓๕/๓

(๓) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐

(๓/๑) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ มาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ และมาตรา ๑๙๘

(๔) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามมาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ หรือมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ตามมาตรา ๒๑๗ หรือมาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖

(๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๓๐๐

(๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง

(๘) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓)

(๙) ความผิดฐานบุกรุก ตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ (๑) หรือ (๒) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (๓)

๒. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๓. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑

๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๓๕

๗. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๔๙

๘. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี พ.ศ. ๒๕๔๘

๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๑. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑

๑๒. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางปัญญรัตน์ นันทวิชิตานนท์ นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ นายวีรนนท์ ฮวดศรี นายปรีดี เจริญศิลป์ นางสาวชลธิชา แจ่มเร็ว นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร นางสาวรักชนก ศรีนอก นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล นายนพดล ทิพย์ชล นายจิตติกันต์ จิตพิฤตกุล นายณัฐวุฒิ บัวประทุม นายเชตวัน เตือประโคน นายสหัสวัต คุ่มคง และนายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติตัดบัญญัติท้ายพระราชบัญญัติออกทั้งหมด

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายจาตุรนต์ ฉายแสง ขอแปรญัตติแก้ไขบัญญัติท้ายพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“บัญญัติท้ายพระราชบัญญัติ

สร้างเสริมสังคมสันติสุข

พ.ศ.

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร *ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๓ (๓) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ เฉพาะบทประทุษร้ายต่อผู้อื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นตนบุญ* มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗

(๒) *ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ* *ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๕/๓ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๑๕/๒ มาตรา ๑๑๕/๓*

(๓) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙

(๔) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามมาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ ถึงมาตรา ๒๑๔ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖

(๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๙ มาตรา ๓๐๐

(๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง

(๘) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓)

(๙) ความผิดฐานบุกรุก ตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ (๑) หรือ (๒) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (๓)

๒. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑

๓. *ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง* *พ.ร.บ.พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑*

๔. *ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง* *พ.ร.บ.พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑*

๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐

๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๓๕

๗. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๔๔

๘. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี ๒๕๔๘

๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๑

๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๑. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๒. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้แปรญัตติได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. แม้ว่าการกำหนดความผิดตามกฎหมายต่าง ๆ ไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติจะมีเจตนามุ่งให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้ แต่ในทางปฏิบัติ ยังมีข้อสังเกตว่า หากมีการตัดบัญชีท้ายดังกล่าวออกทั้งหมด อาจก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพิจารณาการนิรโทษกรรมในภาพรวมมากกว่าหรือไม่

๒. เนื่องจากบทบัญญัติในร่างมาตรา ๖ กำหนดให้การนิรโทษกรรมครอบคลุมทั้งการกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ รวมถึงฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วย จึงขอสอบถามว่า การพิจารณาว่าฐานความผิดใดเป็นฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และอยู่ในขอบเขตแห่งการนิรโทษกรรมตามบทบัญญัติดังกล่าว ถือเป็นหน้าที่และอำนาจโดยแท้ของคณะกรรมการส่งเสริมสังคมสันติสุขหรือไม่

คณะกรรมการตอบชี้แจง ดังนี้

- คณะกรรมการได้พิจารณาโดยรับฟังความคิดเห็นจากหลายภาคส่วน และพบว่าได้เกิดคดีความใหม่จำนวนมาก ซึ่งอยู่ในข่ายที่อาจได้รับนิรโทษกรรมตามกฎหมาย จึงมีการเพิ่มเติมฐานความผิดตามกฎหมายบางประการไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ โดยกระบวนการพิจารณาได้ดำเนินการอย่างรอบคอบ ครอบคลุม และคำนึงถึงความเหมาะสมในการนิรโทษกรรมให้มากที่สุด ทั้งนี้ การพิจารณาให้บุคคลใดอยู่ในขอบเขตของการนิรโทษกรรมหรือไม่ เป็นดุลพินิจโดยแท้ของคณะกรรมการส่งเสริมสังคมสันติสุข

กรรมการที่ขอสงวนความเห็น

ไม่ติดใจ

ผู้แปรญัตติ

ไม่ติดใจ

มติ ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒^{๓๖} จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

^{๓๖} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๓๒ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๓๑ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

๑๐. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=HI5VX	
๑๑. ใบแทรกแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๙/๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ในรายงานของคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=AL3T9	
๑๒. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=S41HO	
๑๓. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=Y3A1V	

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๘๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๓. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. มีประเด็นข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

๑) ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ได้กำหนดกระบวนการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองหรือแรงจูงใจทางการเมือง โดยมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นกลไกในการลดทอนความขัดแย้งภายในสังคมไทย เสริมสร้างเสถียรภาพทางการเมือง และยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในทางเศรษฐกิจเพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนที่นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๒) การนิรโทษกรรมถือเป็นกลไกที่เปิดโอกาสให้ผู้มีความคิดเห็นหรือจุดยืนทางการเมืองที่แตกต่างกันสามารถเรียนรู้ ทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เมื่อประชาชนมีโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ย่อมสามารถใช้สิทธิเสรีภาพแสดงความคิดเห็นและเรียกร้องเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสังคมสันติสุขในประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

ข้อสังเกต

คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข มีหน้าที่ในการพิจารณากลับกรองผู้ที่ได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา โดยไม่ต้องรับโทษทางอาญาและพ้นจากความรับผิดทางกฎหมาย ดังนั้น บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขควรเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ คุณสมบัติเหมาะสม และเป็นผู้ที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการนิรโทษกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อความยุติธรรมในการพิจารณาเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมของผู้กระทำผิดที่สมควรได้รับโอกาสเพื่อกลับเข้าสู่สังคมสันติสุขอย่างแท้จริง

๓. ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

กับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

(นายวิชัย สุตวาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

กับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตวาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
.....	

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองและแสดงออกทางการเมืองในช่วงเวลา ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ และกระทำการอันทำให้ต้องรับผิดชอบทางอาญาและทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย รวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดดังกล่าว	โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ด้วยการนิรโทษกรรมให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออก อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งหรือแรงจูงใจทางการเมืองซึ่งได้กระทำความผิดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
.....	
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.”
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย	มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้มีผลนิรโทษกรรมแก่การกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือเป็นเหตุ

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
หรือที่เป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบ ต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม	ให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ หรือที่เป็นการกระทำความผิดต่อส่วนตัวหรือที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบ ต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกลุ่ม
มาตรา ๔^๑ ให้มีคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งจำนวน ๙ คน โดยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ (๒) รัฐมนตรีซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน (๓) อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวน ๑ คน (๔) อดีตตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๑ คน (๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน	มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการ สร้างเสริมสังคมสันติสุข” ประกอบด้วย (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ (๓) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ (๔) เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม

^๑ วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๖) สมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภากำหนดจำนวน ๑ คน (๗) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ซึ่งได้รับเลือกโดยคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ คน (๘) ปลัดกระทรวงการคลัง (๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งตาม (๒)(๓)(๔)(๕)(๖) และ (๗) ต้องไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสีย หรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางการเมือง หรือ มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ประสงค์จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้	คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ (๖) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม คณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ (๗) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย หรือด้านสิทธิมนุษยชน หรือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม อธิการบดีแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ (๘) ผู้เชี่ยวชาญในองค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการจัดการ ความขัดแย้งและอำนวยความสะดวกเป็นที่ยุติธรรมซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎร เสนอ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ (๙) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งตาม (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัตินี้

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	ให้มีการประชุมคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขครั้งแรกภายใน สามสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ
	มาตรา ๕ กรรมการตามมาตรา ๔ (๕) (๖) (๗) และ (๘) พ้นจาก ตำแหน่งเมื่อตายหรือลาออก ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคม สันติสุขประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ แต่ต้องมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า ห้าคน และให้ดำเนินการตามมาตรา ๔ เพื่อให้มีกรรมการครบตามจำนวน ที่กำหนดภายในสามสิบวันนับจากวันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณี ที่ยังไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๔ (๕) (๖) และ (๘) ได้
มาตรา ๕^๒ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๓) วินิจฉัยชี้ขาดการพ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (๑) วินิจฉัยชี้ขาดการได้รับนิรโทษกรรมและการพ้นจากความรับผิดชอบ ทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้

๓

^๒ วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๔) กำหนดมาตรการเยียวยาบุคคลที่ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้รับโทษทางอาญาอยู่ก่อนแล้ว (๒) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (๑) ออกระเบียบ หรือประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (๕) ดำเนินการอื่นใดเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้	(๒) รับเรื่องร้องขอการนิรโทษกรรมจากผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้อง โดย คณะกรรมการต้องจัดให้มีช่องทางอำนวยความสะดวกในการร้องขอ การนิรโทษกรรม (๓) เรียกเอกสารหรือบุคคลมาให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน การประเมินสถานการณ์ และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสริมสังคมสันติสุขเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และเผยแพร่ต่อประชาชน (๕) สื่อสารสร้างความเข้าใจสาธารณะเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมสังคม สันติสุข (๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (๓) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (๘) ดำเนินการอื่นใดเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คำวินิจฉัยชี้ขาดตาม (๑) ให้ถือว่าเป็นที่สุด มีผลผูกพันให้หน่วยงาน ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมต้องรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๖^๓ ให้บุคคลที่เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองหรือแสดงออกทางการเมือง หรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองแต่กระทำการอันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองโดยการกล่าวด้วยวาจาหรือโฆษณาด้วยวิธีการใด ตลอดจนการกระทำทางกายภาพหรือการแสดงความคิดเห็นที่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญาที่ผู้กระทำได้กระทำให้โดยมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง เพื่อเรียกร้องหรือกระทำการใดๆที่มีลักษณะเป็นการต่อต้านการบริหารงานของรัฐ หรือเป็นการกระทำเพื่อป้องกันตนเอง หรือเป็นการต่อสู้ขัดขืนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเป็นการชุมนุม การประท้วง หรือการแสดงออกด้วยวิธีการใด ๆ อันส่งผลต่อความเสียหายของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นเหตุการณ์สืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมือง ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่ระบุในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวงเพียงเท่าที่	มาตรา ๗ บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคลที่เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมือง หรือแสดงออกทางการเมือง อันมีมูลเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองหรือแรงจูงใจทางการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดตามที่ระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิดและให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและไม่ถือว่าเป็นผู้เคยกระทำความผิด รวมถึงพ้นจากความรับผิดทางอาญาและทางพินัยเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

^๓ วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ นับแต่วันที่คณะกรรมการ สร้างเสริมสังคมสันติสุขมีมติเห็นชอบให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป	
มาตรา ๗^๔ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับสิทธิ พ้นจากความรับผิดตามกฎหมายจากการพิจารณาของคณะกรรมการ สร้างเสริมสังคมสันติสุขตามมาตรา ๖ ที่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลหรือ อยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ พ้นจากความรับผิดทางอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการระงับ หรือยุติการสอบสวนหรือการฟ้องคดีแล้วแต่กรณีในกรณีที่ผู้นั้นถูกฟ้องคดี ต่อศาลแล้วและคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลใดให้ศาลนั้นยุติ การพิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความหรือให้พนักงานอัยการ ถอนฟ้องคดีนั้นแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ร้องขอหรือ พนักงานอัยการหรือศาลเห็นเอง	มาตรา ๘ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่ผู้ได้รับสิทธิ ตามมาตรา ๗ ยังมิได้ถูกฟ้องคดีต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการสอบสวน ของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงาน อัยการระงับหรือยุติการสอบสวนหรือการฟ้องคดี แล้วแต่กรณี หากผู้นั้น ถูกฟ้องคดีต่อศาลแล้วและคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลใดให้ศาลนั้น ยุติการพิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ฎ

^๔ วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
คดีใดที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้นั้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น และถ้าผู้นั้นอยู่ระหว่างการรับโทษให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและให้ปล่อยตัวผู้นั้นไป	คดีใดที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษผู้นั้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น และถ้าผู้นั้นอยู่ระหว่างการรับโทษให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลงและให้ปล่อยตัวผู้นั้นไป กรณีที่มีการบันทึกประวัติอาชญากรรมของผู้กระทำความผิด หรือมีการบันทึกไว้ในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม ให้ประวัตินั้นเป็นอันสิ้นผล และจะนำประวัติอาชญากรรมนั้นไปใช้ยับยั้งบุคคลนั้นในทางที่เป็นโทษมิได้ และให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจจัดทำหรือจัดเก็บประวัติอาชญากรรมลบข้อมูลประวัติความผิดทางอาญานั้น
มาตรา ๘ ในกรณีที่มีการกระทำผิดตามมาตรา ๖ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ให้ความรับผิดชอบทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันระงับสิ้นไป กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้นั้นชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด ให้ผู้นั้นพ้นจากความรับผิด	มาตรา ๙ ในกรณีที่มีการกระทำผิดตามมาตรา ๗ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ให้การดำเนินคดีทางแพ่งโดยหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันยุติลง และมีให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นฟ้องร้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเสียหายดังกล่าว กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ใดชำระค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจใด ให้การชดใช้ค่าเสียหาย

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
ชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษานั้น ในคดีที่มีการบังคับคดีหรือผู้กระทำ ได้خذใช้ค่าเสียหายให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การบังคับคดีนั้น เป็นอันยุติลงและให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจคืนเงินค่าเสียหาย หรือทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่พ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีหรือการยึดหรือ อายัดทรัพย์สินใด ก็ให้การบังคับคดีหรือการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินนั้น เป็นอันสิ้นผลบังคับหรือยกเลิกหรือสิ้นผลบังคับลงทันที	หรือการบังคับคดีให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นอันยุติลง ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการชำระหนี้หรือการบังคับคดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นไปก่อนแล้ว
มาตรา ๙ การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้นั้นในการที่จะใช้สิทธิ เรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากการกระทำของผู้นั้น	มาตรา ๑๐ การที่ผู้ใดได้รับสิทธิพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายตาม พระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้นั้นในการที่จะใช้สิทธิ เรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากการกระทำของผู้นั้น
	มาตรา ๑๑ บรรดาการกระทำตามความในมาตรา ๗ ที่ไม่ได้รับ การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้กระทำความผิดซึ่งอายุต่ำกว่า สิบแปดปีบริบูรณ์ในขณะกระทำความผิดร้องขอไม่ว่าผู้นั้นจะถูกดำเนินคดี หรือแจ้งข้อกล่าวหาแล้วหรือไม่ และคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	เห็นเป็นการสมควรเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดแล้วส่งแผนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา หรือให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา เพื่อให้ใช้มาตรการและสิ่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว และให้ศาลมีอำนาจรับฟังความเห็นของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขประกอบการพิจารณาสั่งใช้มาตรการดังกล่าวได้ไม่ว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นใด
มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข พิจารณาก่อนร้องผู้ที่จะได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญา ไม่ต้องรับโทษทางอาญา และพ้นจากความรับผิดทางกฎหมาย ทำคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เช่น ยักรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วน หรือมีเหตุสุดวิสัยอันมิอาจก้าวล่วงได้หรือมีเหตุอื่นใดให้คณะกรรมการ	มาตรา ๑๒ คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประชุมครั้งแรก ในกรณีเห็นว่าไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายเวลาดำเนินการออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
สร้างเสริมสังคมสันติสุขขยายระยะเวลาพิจารณาทำคำวินิจฉัยชี้ขาดออกไปได้ อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน	
มาตรา ๑๑^๕ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประสงค์จะได้แย้ง ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำวินิจฉัยชี้ขาด มติ หรือการกระทำ ของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด	
มาตรา ๑๒^๖ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
	

^๕ วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

^๖ วรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.^๗ ----- ๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา (๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๑๓ (๓) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการกระทำความผิดอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ (๒) ความผิดเกี่ยวกับก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒ มาตรา ๑๓๕/๓ (๓) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙	บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ----- ๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา (๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร มาตรา ๑๑๓ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการกระทำความผิดอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) และมาตรา ๑๑๖ ถึงมาตรา ๑๑๘ (๒) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร มาตรา ๑๒๔ (๓) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒ และมาตรา ๑๓๕/๓ (๔) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน มาตรา ๑๓๖ ถึงมาตรา ๑๔๐ (๕) ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ มาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๐ มาตรา ๑๘๑ และมาตรา ๑๘๘

^๗ ถ้อยคำและวรรคตอนตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๔) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามมาตรา ๒๐๙ มาตรา ๒๑๐ ถึงมาตรา ๒๑๔ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ (๕) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖ (๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๙ มาตรา ๓๐๐ (๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ มาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง (๘) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓) (๙) ความผิดฐานบุกรุก ตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ มาตรา ๓๖๕ (๑) หรือ (๒) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ(๓)	(๖) ความผิดเกี่ยวกับศาสนา มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๘ (๗) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน มาตรา ๒๐๙ ถึงมาตรา ๒๑๖ (๘) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน มาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๑ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ (๙) ความผิดต่อร่างกาย มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๓๐๐ (๑๐) ความผิดต่อเสรีภาพ มาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง (๑๑) ความผิดฐานหมิ่นประมาท มาตรา ๓๒๖ มาตรา ๓๒๘ และมาตรา ๓๒๙ (๑๒) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ มาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓) และมาตรา ๓๖๐ (๑๓) ความผิดฐานบุกรุก มาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ (๑๔) ความผิดหลู่โทษ มาตรา ๓๖๘ มาตรา ๓๗๐ มาตรา ๓๗๑ มาตรา ๓๘๕ มาตรา ๓๘๘ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ และมาตรา ๓๙๓

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
๒. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ ๓. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑ ๔. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาพ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๑	๒. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑ ๓. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ) ๔. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ) ๕. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ) ๖. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ)

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐ ๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวิญญูชนนาค พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ ๗. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๔๙ ๘.ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี ๒๕๔๘ ๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๑	๗. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ) ๘. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ) ๙. ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ (เฉพาะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยทุจริต การเลือกตั้งที่ไม่เป็นธรรม และคุณสมบัติอันเป็นเท็จ) ๑๐. ความผิดตามพระราชบัญญัติวิญญูชนนาค พ.ศ. ๒๕๔๘ ๑๑. ความผิดตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ๑๒. ความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ๑๓. ความผิดตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๑. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑๒. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะพ.ศ. ๒๕๕๘ -----	๑๔. ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ๑๕. ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑๖. ความผิดตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑๗. ความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ๑๘. ความผิดตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๑๙. ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ ๒๐. ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗ ๒๑. ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ๒๒. ความผิดตามพระราชบัญญัติการจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ๒๓. ความผิดตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒๔. ความผิดตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	๒๕. ความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ๒๖. ความผิดตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒๗. ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒๘. ความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ๒๙. ความผิดตามประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกาศและคำสั่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และประกาศและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.*

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชนและนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. โดยสามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้^๒ ดังนี้

๑.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ดังต่อไปนี้

* เรียบเรียงโดย นางสาวจิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ ๑ล๑

๑ล๑

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชนและนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยการพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑ล๑

๑ล๑”

^๒ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ., น. ๑-๑ ถึง ๒-๒๓, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=LOTLR>.

๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา (<https://www.parliament.go.th/>)

๒) ส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ รวมจำนวน ๒๘ วัน

๑.๓ พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา (<https://www.parliament.go.th/>) โดยมีผู้เข้าชม จำนวน ๒,๑๐๙ คน ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑,๓๕๑ คน

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. จากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยมีส่วนราชการที่แสดงความคิดเห็นจำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (๒) สำนักงานศาลปกครอง (๓) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (๔) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (๕) สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (๖) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๗) สำนักงานอัยการสูงสุด และ (๘) กรมบังคับคดี

๑.๔ ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นิรโทษกรรมผู้กระทำความผิดที่มีสาเหตุมาจากการชุมนุมทางการเมืองหรือการแสดงออกทางการเมือง โดยให้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวง เพียงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๒) หากท่านเห็นด้วยกับการนิรโทษกรรมตามข้อ ๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับขอบเขตของการนิรโทษกรรม โดยระยะเวลาต้องเป็นการกระทำความผิดระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ และฐานความผิดให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้ผู้เสียหายทางแพ่งที่มีใช้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจยังมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากผู้กระทำความผิดที่จะได้นิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้มี “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” เป็นผู้วินิจฉัยการพ้นจากความรับผิด และเห็นด้วยหรือไม่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการข้างต้น และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนี้

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ซึ่งต้องทำคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จสิ้นใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ แต่หากกรณีมีเหตุจำเป็น อาจขยายระยะเวลาไปได้อีกรวมไม่เกิน ๖๐ วัน

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้แย้งกฎ คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการกระทำใด ๆ ของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๗) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ และกรมบังคับคดี ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขได้วินิจฉัยให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งพ้นจากความรับผิดชอบแล้ว

๘) ท่านเห็นว่าการนิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองได้หรือไม่ เพียงใด

๙) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา (<https://www.parliament.go.th/>) และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้นิรโทษกรรมผู้กระทำความผิดที่มีสาเหตุมาจากการชุมนุมทางการเมืองหรือการแสดงออกทางการเมือง โดยให้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดอาญา และไม่ต้องรับโทษทางอาญา รวมทั้งพ้นจากความรับผิดทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจทั้งปวง เพียงเท่าที่ไม่ขัดกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย ดังนี้

๑) ประเทศไทยเผชิญปัญหาทางการเมืองมากกว่า ๑๐ ปี อันเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองและกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นทางการเมืองแตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ มีการใช้อาวุธทำร้ายกันและสร้างความรุนแรงที่กระทบต่อเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก การชุมนุมทางการเมืองแต่ละครั้ง มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก หากมีการดำเนินคดีจะมีผู้ต้องถูกดำเนินคดีเพิ่มขึ้น ทั้งที่บุคคลเหล่านั้นมิใช่อาชญากรหรือมีเจตนาชั่วร้าย แต่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุม การแสดงความคิดเห็น การพูดและการเขียน แม้ว่าบางครั้งการชุมนุมจะไม่เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธตามรัฐธรรมนูญ แต่ส่วนหนึ่งมีสาเหตุจากการกระทบกระทั่งกันของผู้ที่มีความเห็นต่างทางการเมือง หรือการเข้าสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น จึงสมควรดำเนินการนิรโทษกรรมผู้กระทำความผิดที่มีสาเหตุมาจากการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมือง และกระทำด้วยเจตนาอันบริสุทธิ์อย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายทั้งทางอาญาและพ้นจากความรับผิดทางแพ่งต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย

๒) กฎหมายระหว่างประเทศห้ามการนิรโทษกรรมสำหรับการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เนื่องจากการนิรโทษกรรมดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิในการได้รับความยุติธรรมและการชดเชยค่าเสียหาย รวมทั้งไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

ในการดำเนินคดีและลงโทษผู้กระทำผิดก่ออาชญากรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ดังนั้น กรณีต่างประเทศ ความผิดที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงซึ่งห้ามมิโทษกรรม ได้แก่ การทรมาน การปฏิบัติที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม การบังคับให้บุคคลหายสาบสูญ การวิสามัญฆาตกรรม การสังหารนอกกฎหมาย อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม การส่งคนลงเป็นทาส การค้ามนุษย์ และการกระทำรุนแรงที่เลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ทั้งนี้ การดำเนินการต้องสอดคล้องกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษต่ออาชญากรรมที่เป็นการทำลายเผ่าพันธุ์มนุษย์ (Genocide Convention) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment : CAT) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance : CED) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR) และต้องไม่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญในการรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรพิจารณาเพิ่มคุณสมบัติและเงื่อนไขของบุคคลที่จะได้รับการนิโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งควรบัญญัติความหมายและขอบเขตของการกระทำความผิดที่มีสาเหตุมาจากการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมือง เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดในร่างพระราชบัญญัตินี้ที่กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน

๒.๒ หากท่านเห็นด้วยกับการนิโทษกรรมตามข้อ ๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับขอบเขตของการนิโทษกรรม โดยระยะเวลาต้องเป็นการกระทำความผิดระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ และฐานความผิดให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย โดยเห็นชอบกับขอบเขตของการนิโทษกรรมที่กำหนดให้เป็นการกระทำความผิดในระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากเป็นระยะเวลาที่มีการชุมนุมและการแสดงความเห็นทางการเมืองอย่างรุนแรง ซึ่งมีการดำเนินคดีกับผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก และเห็นชอบความผิดที่จะได้รับการนิโทษกรรมตามบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัติ โดยจะยกเว้นการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และความผิดต่อส่วนตัว หรือการกระทำที่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลใดที่มีใช้หน่วยงานของรัฐ

อย่างไรก็ตาม มีผู้แสดงความคิดเห็นบางส่วนไม่เห็นด้วย โดยเห็นว่า ควรพิจารณาเพิ่มความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ในฐานความผิดตามบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัติที่จะได้รับการนิโทษกรรมด้วย เนื่องจากในการชุมนุมทางการเมืองในช่วงระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการควบคุมดูแลหรือสลายการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งตำรวจและทหาร ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ถูกดำเนินคดี ดังนั้น เมื่อมีการนิโทษกรรมให้แก่ผู้ร่วมชุมนุมก็สมควรที่จะนิโทษกรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ควบคุมดูแลการชุมนุมด้วย

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรพิจารณากำหนดกรอบระยะเวลาการนิรโทษกรรม ให้ครอบคลุมถึงปัจจุบันด้วย เพราะปัจจุบันความขัดแย้งทางการเมืองที่มีในสังคมไทย แม้จะไม่ได้เป็นชนวนเหตุนำไปสู่การชุมนุมหรือประท้วง แต่ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐ หรือการต่อต้านการบริหารงานของรัฐ ยังคงดำรงอยู่

๒) ควรพิจารณาการกำหนดประเภท หรือฐานความผิดที่สมควรได้รับการนิรโทษกรรม ไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนแน่นอน ซึ่งอาจกำหนดความผิดที่จะได้รับการนิรโทษกรรมไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายหรือบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ โดยไม่ควรให้คณะกรรมการกำหนดประเภท หรือฐานความผิดที่จะได้รับการนิรโทษกรรมในภายหลัง เพราะการนิรโทษกรรมถือเป็นข้อยกเว้นการกระทำความผิด ควรต้องใช้และตีความอย่างเคร่งครัด ไม่ควรขยายความไปใช้กับความผิดที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย และควรจะต้องกระทำผ่านองค์นิติบัญญัติซึ่งเป็นผู้แทนปวงชน รวมทั้งเป็นการป้องกันปัญหาจากการใช้ดุลพินิจและการมีส่วนได้เสียในการให้นิรโทษกรรม

๒.๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้ผู้เสียหายทางแพ่งที่มีหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ยังมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากผู้กระทำความผิดที่จะได้นิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิเสรีภาพแก่ปวงชนชาวไทยในการแสดงออกทางการเมือง หรือการชุมนุมทางการเมืองโดยสงบ และปราศจากอาวุธ ดังนั้น หากการดำเนินการดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลที่สามต่อเอกชนที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจซึ่งถือเป็นการทำละเมิดที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ดังนั้น จึงเป็นสิทธิของผู้เสียหายที่กฎหมายจะต้องรับรองในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดได้ การกำหนดในลักษณะดังกล่าวจึงเหมาะสมแล้ว

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ มีผลทางกฎหมาย เป็นการยกเว้นความรับผิดทางอาญา จะก่อให้เกิดผลทางกฎหมายอย่างไรต่อผู้เสียหาย ซึ่งได้มีการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาแล้ว เช่น กรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติไว้ว่า “ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกายชื่อเสียงหรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้” และสมควรมีการกำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนด้วยหรือไม่ อย่างไร

๒.๔ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้มี “คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข” เป็นผู้วินิจฉัยการพ้นจากความรับผิด และเห็นด้วยหรือไม่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการข้างต้น และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนี้

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่า กรรมการวินิจฉัยผู้พ้นจากความรับผิดประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและวิญญู อีกทั้งเป็นผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเคยเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกทางการเมือง หรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ประสงค์จะขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

จึงมีความเหมาะสมในการถ่วงดุลอำนาจเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตลอดจนหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขควรมีการกำหนด ขอบเขต วิธีการและแนวทางพิจารณาที่ชัดเจนและเป็นธรรมต่อไป

อย่างไรก็ตาม มีผู้แสดงความคิดเห็นบางส่วนไม่เห็นด้วย โดยเห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขไม่ควรจำกัดเฉพาะอดีตผู้พิพากษาศาลฎีกา หรืออดีตผู้พิพากษาศาลปกครองสูงสุด แต่ควรรวมถึงผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาศาลปกครองสูงสุดในปัจจุบันด้วย ทั้งนี้ เพื่อความเหมาะสม ควรกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของกระบวนการยุติธรรม และมีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ และเห็นว่า ไม่ควรให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยเป็นผู้เลือกกรรมการในคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เนื่องจากอาจจะมีข้อโต้แย้งถึงความไม่เป็นกลาง

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) การกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้สามารถกำหนดมาตรการเยียวยาบุคคลที่ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้รับโทษทางอาญา อยู่ก่อนแล้วได้ โดยหากมาตรการเยียวยา รวมถึงในรูปตัวเงินด้วย จะส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หรือไม่

๒) การกำหนดให้ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข มีข้อสังเกตว่า กระทรวงการคลังมีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการกิจของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เช่น การชี้ขาดให้พ้นจากความรับผิดชอบทั้งปวงตามร่างพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ อย่างไร

๓) กรณีที่สมาชิกรัฐสภาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมวุฒิสภา เป็นกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ หรือมีกรณีที่อายุของวุฒิสภาลิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและสมาชิกรัฐสภาต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสมาชิกรัฐสภาขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๙ วรรคสาม นั้น จะมีผลกระทบต่องค์ประกอบและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข หรือไม่ อย่างไร ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน

๒.๕ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ซึ่งต้องทำคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จสิ้นใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ แต่หากกรณีมีเหตุจำเป็น อาจขยายระยะเวลาไปได้อีกรวมไม่เกิน ๖๐ วัน

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่า เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาและทำคำวินิจฉัยชี้ขาด

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขอาจไม่สามารถจัดทำคำวินิจฉัยชี้ขาดได้อย่างรอบคอบและทันระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้การพิจารณากลับกรองผู้ที่ได้รับการนิโทษกรรมต้องกระทำโดยคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข แม้ร่างพระราชบัญญัติจะได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว แต่คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที เนื่องจากต้องผ่านขั้นตอน

การเลือกสรรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๔ จึงทำให้ระยะเวลาในการวินิจฉัยชี้ขาดมีจำกัด จนกว่าจะมีการเลือกสรรคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขได้ ประกอบกับการนิรโทษกรรม ได้กำหนดช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ อาจมีสำนวนคดีอยู่เป็นจำนวนมาก

๒.๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้ผู้ที่จะประสงค์จะโต้แย้งกฎ คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการกระทำใด ๆ ของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ให้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่า ศาลปกครองสูงสุดมีเขตอำนาจ ในการพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ทั้งนี้ กฎ คำสั่ง คำวินิจฉัย และการกระทำของคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขถือเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ และสอดคล้องกับเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองสูงสุดตามกฎหมาย ดังนั้น จึงเห็นว่าการกำหนดดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า กรณีการฟ้องตรงต่อศาลปกครองสูงสุด เป็นการตัดสิทธิของประชาชนที่ควรได้รับการพิจารณาจากศาลอย่างน้อย ๒ ชั้นศาล เพื่อเป็นหลักประกัน ความยุติธรรม ดังนั้น การบัญญัติให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นก่อน น่าจะเป็นการเหมาะสมกว่า

๒.๗ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ และกรมบังคับคดี ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อคณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขได้วินิจฉัยให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งพ้นจากความรับผิดแล้ว

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่า หน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมที่มีหน้าที่ดำเนินการทั้งทางแพ่งและทางอาญา ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ และกรมบังคับคดี ดังนั้น การกำหนดให้หน่วยงานที่กล่าวมานั้น ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงมีความเหมาะสมแล้ว

๒.๘ ท่านเห็นว่าการนิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ปัญหา ความขัดแย้งทางการเมืองได้หรือไม่ เพียงใด

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า การนิรโทษกรรมส่งผลให้ผู้กระทำความผิด เป็นผู้บริสุทธิ์ ไม่ต้องต่อสู้คดีและไม่ต้องถูกลงโทษ อย่างไรก็ตาม การนิรโทษกรรมดังกล่าว มิได้มีหลักประกันใด ๆ ที่จะรับประกันได้ว่า ผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรมไปแล้วจะไม่กระทำความผิด ในลักษณะเดิมซ้ำอีก การนิรโทษกรรมจึงเป็นเพียงแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา เพราะการนิรโทษกรรม ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือเป็นการแก้ไขปัญหา ที่ไม่ตรงประเด็น กล่าวคือ มิได้แก้ไขปัญหาที่มูลเหตุแห่งความขัดแย้ง แต่เป็นเพียงการบรรเทาสถานการณ์ และให้โอกาสแก่ผู้ที่ถูกดำเนินคดีเท่านั้น

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่ทุกคน ได้ตระหนักถึงความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ประโยชน์ของประเทศชาติ โดยเริ่มที่ให้การศึกษากับเด็กและเยาวชนได้รู้จักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ยอมรับความเห็นต่าง ใช้สิทธิเสรีภาพภายใต้กรอบของกฎหมาย จะส่งผลทำให้เกิดความสงบสุขแก่ประชาชนและความมั่นคงของประเทศชาติก็จะบังเกิดผลอย่างยั่งยืน

๒.๙ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้แสดงความคิดเห็นได้แสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

๑) การตราร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติและเงื่อนไขของบุคคลที่จะได้รับการนิรโทษกรรม และยังขาดความชัดเจนในเรื่องความหมายและขอบเขตของการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมือง หรือความขัดแย้งทางการเมืองตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ได้รับการนิรโทษกรรม นอกจากนี้ ฐานความผิดตามที่ระบุไว้ในบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้ได้รวมการกระทำความผิดบางประการที่มีลักษณะเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรงและมีอัตราโทษสูง จึงสมควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

๒) หากเกิดการกระทำในลักษณะเดียวกันในช่วงระยะเวลาภายหลัง พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้เฉพาะระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่านั้น

๓) ภาครัฐควรส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนให้รู้จักการยอมรับกฎและกติกา ตามแนวทางประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เมื่อประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตยแล้วจะสามารถลดปัญหาความขัดแย้งหรือความรุนแรงลงได้ อันจะส่งผลให้สังคมกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และในขณะเดียวกันควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม มิให้มีการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.^๓ มีดังนี้

๓.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

สังคมที่มีความขัดแย้งสูงและไม่มีวิธีการแก้ปัญหาโดยสงบย่อมนำไปสู่ความไม่แน่นอนทางการเมืองและรัฐบาลที่ขาดเสถียรภาพ จึงเป็นปัจจัยลบต่อความเชื่อมั่นและการลงทุนทางเศรษฐกิจด้วยการนิรโทษกรรมทางการเมืองช่วยบรรเทาความขัดแย้งในสังคม ช่วยสร้างสังคมที่เป็นเอกภาพมากขึ้น การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลย่อมเป็นไปโดยต่อเนื่อง สม่าเสมอ นักลงทุน และผู้ประกอบการ จึงกล้าลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ สภาพเศรษฐกิจของประเทศจึงพัฒนาได้ดีขึ้น

^๓ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๒, น. ๓๓-๓๔ ถึง ๓๕-๔.

๓.๒ ผลกระทบต่อสังคม

การนิรโทษกรรมทางการเมืองเป็นจุดเริ่มต้นของการลดความขัดแย้งในสังคม เนื่องจากผู้คนในกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ไม่อาจทำความเข้าใจกันได้ หากเพื่อนร่วมอุดมการณ์ของตน ยังคงโทษอยู่ หรือตนเองยังมีโอกาสถูกลงโทษได้ การนิรโทษกรรมจึงเปิดโอกาสให้ผู้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทำความเข้าใจกัน อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ และพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยไม่ใช้ความรุนแรง เป็นการนำแนวคิดเรื่องความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) มาปรับใช้เพื่อนำไปสู่สังคมที่สงบเรียบร้อย ประชาชนมีความสมานฉันท์กันได้

๓.๓ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การนิรโทษกรรมแก่ผู้ชุมนุมและผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองเป็นการแสดงให้เห็นให้ประชาคมโลกเห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น หรือการชุมนุม เป็นประเทศที่ยอมรับความหลากหลายและความเห็นต่างทางการเมือง และเป็นประเทศที่ยึดถือหลักการและคุณค่าทางประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับอารยประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน การนิรโทษกรรมจึงเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในสายตาประชาคมโลก

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์รัฐสภา (<https://www.parliament.go.th/>)

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. แล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

**บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.***

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา และความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ^๑

ตลอดระยะเวลาเกือบยี่สิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเกิดการแตกแยกของความคิดทางการเมืองอย่างรุนแรง แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายไปทั่วประเทศ มีการผลักดันชุมนุมทางการเมืองของประชาชนที่ต่อต้านรัฐบาลที่เป็นฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองอย่างต่อเนื่องตลอดมาโดยทำให้รัฐบาลได้ยกระดับการประกาศและบังคับใช้ กฎหมายควบคุมการชุมนุมทางการเมืองอย่างเข้มงวด ซึ่งส่งผลให้การชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนกลายเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมายทั้ง ๆ ที่ประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง หรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งประชาชนผู้ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองและไม่ได้เข้าร่วมแสดงออกทางการเมือง แต่เมื่อได้มีการกระทำที่มีมูลเหตุเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกันมาจากความขัดแย้งทางการเมือง แม้จะได้กระทำการใด ๆ ไปเพียงเพราะมีเจตนาที่ดีต่อบ้านเมืองหรือเจตนาต้องการเห็นบ้านเมืองเดินไปข้างหน้าด้วยดี นอกจากนี้แล้วสาเหตุอันสำคัญอีกประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้น ก็อาจกล่าวได้ว่าเกิดมาจากการบังคับใช้กฎหมายที่ขาดความยืดหยุ่น จนนำไปสู่การเผชิญหน้าของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐจนเกิดกระทบกระทั่งทางอารมณ์ต่อกัน และเจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมจนเป็นเหตุให้ประชาชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตายและยังมีผู้เข้าร่วมชุมนุม หรือเข้าร่วมแสดงออกทางการเมืองโดยบริสุทธิ์อีกจำนวนมากต้องถูกจับกุมและดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งจากความผิดที่มีเจตนาที่แท้จริงเพียงต้องการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง มิใช่เจตนาชั่วร้ายหรือเจตนากระทำความผิดทางอาญา

ด้วยปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติไม่เฉพาะแต่ทางการเมือง หากแต่มีผลกระทบถึงภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ การกระทำต่าง ๆ ของประชาชนผู้ร่วมชุมนุม หรือร่วมแสดงออกทางการเมืองแม้จะกลายเป็นการกระทำ ความผิดโดยสภาพตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญา แต่ก็เป็นการกระทำความผิดที่แท้จริงแล้วผู้กระทำมิได้มีเจตนาชั่วร้ายหรือเจตนากระทำความผิดอาญาแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพียงเจตนาที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นเพียงเพราะความต้องการแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมือง หรือเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาลเท่านั้น มิใช่แสดงออกเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดอาญาหากแต่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

* เรียบเรียงโดยนางสาวชลมารค น้อยโสภณ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ), น. ๑-๑ ถึง ๑-๒.

จึงสมควรให้ประชาชนหรือบุคคลผู้ที่ต้องกลายเป็นผู้กระทำความผิด และต้องรับโทษอย่างรุนแรงด้วยเหตุดังกล่าวพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายและปราศจากมลทินมัวหมอง เพื่อเป็นการให้โอกาสกับประชาชนและสังคมไทยที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยความสมัครสมานสามัคคีปรองดองของคนในชาติอีกครั้ง อีกทั้งยังจะได้เป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อันเป็นการรักษาคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยอันจะทำให้สังคมไทยกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นหนึ่งเดียวเพื่อสร้างเสริมสังคมสันติสุขและร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญอย่างมั่นคง และยั่งยืนสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. บทวิเคราะห์

ประเด็นการนิรโทษกรรมให้กับผู้ที่มีความผิดทางแพ่ง^๒

ร่างมาตรา ๘ กำหนดให้การกระทำความผิดที่เกิดจากแรงจูงใจทางการเมืองซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจให้ระงับสิ้นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาให้ชัดเจนว่าช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิดนั้น บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้เสียหายทางแพ่งจากการชุมนุมทางการเมือง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นผู้ดำเนินการฟ้องร้องและบังคับคดีต่อกลุ่มแกนนำหรือผู้ชุมนุม มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือไม่ ทั้งนี้ ประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพิจารณากำหนดบทบัญญัติว่าด้วยการยกเว้นความผิดหรือความรับผิดทางแพ่งให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยในกรณีที่มีการกระทำความผิดสร้างความเสียหายให้แก่เอกชน จะไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตของการนิรโทษกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตาม หากความเสียหายนั้นเกิดขึ้นกับหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ก็สมควรได้รับการพิจารณาให้มีการยกเว้นความรับผิดทางแพ่งหรือการยกหนี้ให้แก่ผู้กระทำความผิดตามสมควร

อย่างไรก็ดี ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบในอนาคต หากมีการชุมนุมทางการเมืองที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอีก โดยผู้ชุมนุมอาจเข้าใจว่าการกระทำของตนจะได้รับการนิรโทษกรรมเช่นเดียวกับที่ผ่านมา อันอาจเป็นการนำไปสู่การกระทำที่ละเมิดต่อกฎหมายโดยปราศจากความเกรงกลัวต่อผลทางแพ่งในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการระมัดระวังและป้องกันมิให้เกิดการใช้เหตุแห่งการชุมนุมทางการเมืองเป็นข้ออ้างในการก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจต่อไปในอนาคต

^๒ บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๘, น.๕, น.๙ ถึง น.๑๐.

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

๓.๑ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.^๓

๑) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

สังคมที่มีความขัดแย้งและไม่มีวิธีการแก้ปัญหา ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเมืองและรัฐบาลที่ไม่มีเสถียรภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนทางเศรษฐกิจ แต่การนิรโทษกรรมทางการเมืองช่วยแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสังคมไทย อีกทั้งช่วยสร้างสังคมที่เป็นเอกภาพมากขึ้น รวมถึงการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลย่อมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เมื่อนักลงทุนและผู้ประกอบการมีการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้น สภาพเศรษฐกิจของประเทศจึงสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

๒) ผลกระทบต่อสังคม

การนิรโทษกรรมทางการเมืองเป็นจุดเริ่มต้นของการลดความขัดแย้งในสังคม เนื่องจากประชาชนในกลุ่มการเมืองต่าง ๆ มีอาจปรับความเข้าใจกัน หากเพื่อนร่วมอุดมการณ์ยังคงต้องโทษทางการเมืองอยู่ ดังนั้น การนิรโทษกรรมจึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันทำความเข้าใจ และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นจึงสามารถเรียกร้องเพื่อแก้ไขปัญหาอันนำไปสู่ความเจริญและสร้างสังคมสันติสุขในประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์

๓) ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การนิรโทษกรรมแก่ผู้แสดงความคิดเห็นหรือการชุมนุมทางการเมืองเป็นการแสดงให้เห็นให้ประชาคมโลกเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญและให้คุณค่ากับความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันของประชาชน ดังนั้น การนิรโทษกรรมจึงเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประเทศไทยต่อประชาคมโลกกว่าเป็นประเทศที่ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นหรือการชุมนุมทางการเมืองในฐานะประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย

๓.๒ ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณากลับกรองผู้ที่ได้รับสิทธิพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา โดยไม่ต้องรับโทษทางอาญาและพ้นจากความรับผิดทางกฎหมาย ดังนั้น คณะกรรมการสร้างเสริมสังคมสันติสุขควรเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ คุณสมบัติเหมาะสม และเป็นผู้ที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการนิรโทษกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อความยุติธรรมในการพิจารณาเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมของผู้กระทำผิดที่สมควรได้รับโอกาสเพื่อกลับเข้าสู่สังคมสันติสุขอย่างแท้จริง

^๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. (นายวิชัย สุตสาสดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ), น. ๓-๓ ถึง ๓-๔.

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

๑. ความหมายของการนิรโทษกรรม^๑

การนิรโทษกรรม ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมาย ดังนี้

(๑) ในทางกฎหมายแพ่ง หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น แต่กฎหมายยกเว้นให้ไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เช่น การกระทำการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย การกระทำตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ในทางกฎหมายอาญา หมายถึง การลบล้างการกระทำความผิดอาญาที่บุคคลได้กระทำให้มาแล้ว โดยมีกฎหมายกำหนดให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิด และให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด

๒. วัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนิรโทษกรรม^๒

วัตถุประสงค์ของการนำกฎหมายนิรโทษกรรมมาใช้มีหลายวัตถุประสงค์ แต่วัตถุประสงค์สำคัญสำหรับการตรากฎหมายนิรโทษกรรมโดยส่วนใหญ่ มีดังนี้

(๑) เพื่อเยียวยาความเสียหายแก่นักโทษทางการเมือง ที่ถูกกล่าวหาว่าทำการต่อต้านรัฐบาลเพราะความเชื่อทางการเมืองหรือศาสนา และได้ถูกลงโทษเนื่องจากกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม เพราะเป็นกฎหมายที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการถูกลงโทษสำหรับความผิดที่ไม่ได้ก่อขึ้น แต่การนิรโทษกรรมให้นักโทษทางการเมืองในกรณีดังกล่าวจะแตกต่างจากการนิรโทษกรรมแก่บุคคลที่ต่อต้านรัฐบาลโดยใช้กำลังและเกี่ยวข้องกับการก่อความผิดทางอาญาที่รุนแรง เพราะนักโทษทางการเมืองในกรณีดังกล่าวจะไม่ใช่นักโทษทางการเมืองที่ก่อความรุนแรง แต่เป็นผู้ที่แสดงการต่อต้านรัฐบาลตามสิทธิเสรีภาพที่มีอยู่เท่านั้น จึงกล่าวได้ว่าเป็นการนิรโทษกรรมแก่ประชาชนที่มีความเห็นต่างทางการเมือง ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับการใช้กำลังแต่เป็นการถูกลงโทษโดยไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการลงโทษนั้น อาจมีการนิรโทษกรรมภายหลังการล่มสลายของระบอบเผด็จการเพื่อมุ่งหมายที่จะฟื้นฟูนักโทษทางการเมืองให้กลับสู่สังคม พร้อมทั้งประกาศความบริสุทธิ์ด้วยการลบล้างคำตัดสินลงโทษ ซึ่งการนิรโทษกรรมตามนัยนี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินคดีอาญาแก่นักโทษทางการเมืองที่ผ่านมาไม่ยุติธรรม

(๒) เพื่อยุติความขัดแย้งรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ การนิรโทษกรรมถือเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการลดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในระหว่างที่มีความขัดแย้ง เนื่องจากช่วยสร้างเงื่อนไขให้เกิดการเจรจาสันติภาพขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่คู่เจรจามีความเสี่ยงในการถูกดำเนินคดีอาญา โดยการนิรโทษกรรมในกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อยุติสงครามหรือถดถอยรัฐบาลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงในอดีต หากไม่มีการนิรโทษกรรม

^๑ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔, อ้างคำว่า “นิรโทษกรรม,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๘, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=BOKYI>

^๒ จุฑามาศ ตั้งวงศ์, “ข้อจำกัดอำนาจในการตรากฎหมายนิรโทษกรรม,” วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๙, น.๑๔-๒๐, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๘, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=VOFJH>

การละเมิดสิทธิมนุษยชนก็อาจจะยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในความเป็นจริงคู่ขัดแย้งมักไม่ยอมรับการสงบศึกหรือสละอำนาจถ้าต้องถูกฟ้องคดีอาญา การเจรจาสันติภาพจึงจำเป็นต้องใช้การนิรโทษกรรมเป็นเครื่องต่อรองเพื่อยุติความรุนแรง ทั้งนี้ การนิรโทษกรรมอาจจะไม่เป็นที่ปรารถนาในหลายกรณี แต่อย่างไรก็ตาม การนิรโทษกรรมก็ไม่ควรถูกกำจัดไปทั้งหมดเนื่องจากเป็นเครื่องมือในการเจรจาเพื่อยุติความเกลียดชัง

(๓) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความปรองดอง แม้ว่าหนึ่งในข้อเรียกร้องพื้นฐานสำหรับความยุติธรรม คือ ผู้กระทำผิดต้องไม่ถูกปล่อยไปโดยไม่ได้รับการลงโทษ แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่มีกระบวนการสร้างความสงบสุขและความปรองดองภายหลังจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง ความยุติธรรมอาจจะไม่ใช่ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด แต่การเยียวยา การฟื้นฟู และการสร้างความปรองดองให้แก่สังคมที่ถูกทำลายเพราะความเกลียดชังและความขัดแย้งมานานอาจเป็นทางเลือกที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ดังนั้น การสร้างความปรองดองในชาติจึงเป็นวัตถุประสงค์หลักของการนำกฎหมายนิรโทษกรรมมาใช้ ดังตัวอย่างกรณีกฎหมายนิรโทษกรรมของประเทศแอฟริกาใต้ในปี ค.ศ. ๑๙๙๕ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ตามที่ปรากฏในบันทึกการร่างกฎหมายนิรโทษกรรมดังกล่าวว่า การแบ่งแยกและการต่อสู้ในอดีตก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง กฎหมายนิรโทษกรรมจึงเป็นวิธีการที่ช่วยให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาวแอฟริกาใต้ที่มีความแตกแยกกันอย่างฝังรากลึกเนื่องมาจากการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยกฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวและความปรองดองเป็นสำคัญ

(๔) เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน ความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านเป็นแนวคิดที่มุ่งจัดการกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นในอดีต โดยมีกระบวนการที่นำมาปรับใช้กับสังคมที่เปลี่ยนผ่านจากความขัดแย้งไปสู่ความสงบสุขหรือการเปลี่ยนผ่านจากระบอบเผด็จการไปสู่ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งบางกรณียังได้นำมาปรับใช้กับระบอบประชาธิปไตยที่มีความมั่นคงอยู่แล้ว แต่ยังคงต้องจัดการกับความรุนแรงในอดีตที่ส่งผลมาถึงปัจจุบันด้วยเช่นกัน ความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านกลายเป็นวาระสำคัญระดับโลกมาตั้งแต่ช่วง ค.ศ. ๑๙๙๐ เป็นต้นมา เนื่องจากหลักการเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นหลักการสากลที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักของกระบวนการสร้างความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน คือ การแก้ไขและป้องกันมิให้เกิดโศกนาฏกรรมความรุนแรงเช่นในอดีต รวมทั้งคืนความยุติธรรมและชดเชยให้กับเหยื่อของความรุนแรง สถาปนาความจริงให้สังคมได้รับทราบ สถาปนาหลักนิติรัฐและหลักสิทธิมนุษยชนให้ในสังคม

ทั้งนี้ การสร้างความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านมิใช่เรื่องที่จะกระทำได้เช่นเดียวกันในทุกประเทศเนื่องจากแต่ละประเทศมีเงื่อนไขทางกฎหมาย การเมือง และลักษณะการเกิดความรุนแรงที่แตกต่างกัน ดังนั้น แต่ละประเทศจึงต้องหาความสมดุลในการสร้างความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน โดยคำนึงถึงมิติทางศีลธรรม หลักสิทธิมนุษยชน และสภาพความเป็นจริงทางการเมือง ทั้งนี้ การนิรโทษกรรมกับความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในวงวิชาการ ที่ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการนิรโทษกรรมเป็นสิ่งขัดขวางกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะในประเด็นการนำผู้กระทำผิดมาฟ้องคดีอาญา แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการนิรโทษกรรมสามารถเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการสร้างความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านได้ เช่น การนิรโทษกรรมเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่กระบวนการสร้าง

ความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านได้ ดังตัวอย่างกฎหมายนิรโทษกรรมของประเทศอุรุกวัย ในปี ค.ศ. ๑๙๘๖ ที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอย่างค่อยเป็นค่อยไป จากสถานการณ์ที่มีความรุนแรง และไม่ได้รับการลงโทษไปสู่ภาวะที่เป็นธรรมาภิบาลและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนมากขึ้น หรือการตั้ง คณะกรรมการเพื่อค้นหาความจริงและการปรองดองควบคู่กับการตรากฎหมายนิรโทษกรรม โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะนำข้อมูลที่ได้มาเปิดเผยเพื่อใช้เป็นกรณีตัวอย่างถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นในอดีต และนำมาป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงดังกล่าวขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ ยังมีกรณีตัวอย่างของกฎหมายนิรโทษกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือ สนับสนุนความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน เช่น กฎหมายนิรโทษกรรมของประเทศเฮติในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ ซึ่งรัฐบาลชั่วคราวประเทศเฮติได้กล่าวไว้ว่า การนิรโทษกรรมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างบรรยากาศที่ดี และนำไปสู่การสถาปนาประชาธิปไตยในเฮติ อีกทั้งในบางรัฐบาลยังได้ใช้การนิรโทษกรรม เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศ ตัวอย่างกรณีของประเทศเบนิน ในปี ค.ศ. ๑๙๙๐ หลังจาก มีการประท้วงทางการเมืองภายในประเทศ ประธานาธิบดีได้นิรโทษกรรมให้แก่ผู้ต่อต้านที่ถูกเนรเทศ และเรียกประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับการสถาปนาประชาธิปไตย

(๕) เพื่อนำมาใช้คุ้มกันความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ กฎหมายนิรโทษกรรมในบางกรณี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่รัฐไม่ต้องมีความรับผิดชอบ เช่น กฎหมายนิรโทษกรรม ของประเทศกัวเตมาลาในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ ที่กำหนดความคุ้มกันความรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่กองกำลัง ความมั่นคงผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการร่วมกันต่อสู้กับผู้ที่จะล้มล้างรัฐบาล นอกจากนี้ การนิรโทษกรรม ยังได้ถูกนำมาใช้ในสถานการณ์ที่รัฐมีความเกี่ยวพันกับความผิดและต้องการหลีกเลี่ยงการถูกสอบสวน เช่น การนิรโทษกรรมในประเทศคีร์กีซสถาน เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๒ ที่มีขึ้นหลังจากการปะทะกันระหว่าง ผู้สนับสนุน Azimbek Beknazarov หัวหน้าฝ่ายค้านกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขต Aksy ระหว่าง วันที่ ๑๗ – ๑๘ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๐๒ ซึ่งการปะทะกันครั้งนี้มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๕ ราย และมีผู้บาดเจ็บ จำนวน ๙๐ ราย ทำให้เกิดการประท้วงซึ่งกระทบต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศเป็นเวลา หลายเดือน โดยการนิรโทษกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูง หรือนักการเมืองจากความรับผิดชอบในการทำร้ายประชาชนจนถึงแก่ชีวิตจากเหตุการณ์ปะทะที่เกิดขึ้น ซึ่งกรณีการนิรโทษกรรมให้ตนเองโดยเผด็จการที่หมดอำนาจลงเพื่อปกป้องตนเองจากการไม่ต้อง มีความรับผิดชอบในอนาคต ถือเป็นการนิรโทษกรรมโดยมีวัตถุประสงค์นำมาใช้คุ้มกันความรับผิดชอบ ของเจ้าหน้าที่รัฐเช่นกัน

(๖) วัตถุประสงค์อื่นของรัฐ บางครั้งการนิรโทษกรรมได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือ ทางกฎหมายในการดำเนินการตามภารกิจของรัฐบาล โดยการให้ลืมนและไม่มีการลงโทษในการกระทำ ความผิดที่ได้กระทำมาก่อนหน้านั้น เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำการที่ถูกต้องตาม กฎหมาย

จากวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนิรโทษกรรมในข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า วัตถุประสงค์ ของการนิรโทษกรรมมีหลายประการ โดยบางกรณีอาจมีปัญหาต่อความชอบธรรมและไม่ควรได้รับ การสนับสนุน เช่น กรณีรัฐบาลเผด็จการนิรโทษกรรมตนเอง ส่วนในกรณีการนิรโทษกรรมที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อความยุติธรรมหรือให้ความสำคัญแก่ประโยชน์สาธารณะยังควรได้รับการสนับสนุน เช่น การนิรโทษกรรม

เพื่อเยี่ยวนักโทษทางการเมืองที่ไม่ได้ใช้ความรุนแรง การนิรโทษกรรมเพื่อยุติความขัดแย้งรุนแรง การนิรโทษกรรมเพื่อความปรองดองของคนในชาติ แต่อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ที่แสดงออกมาในกฎหมายอาจไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการนิรโทษกรรม ดังนั้น นอกจากการพิจารณาวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนิรโทษกรรมแล้วยังต้องพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติด้วยว่ามีความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

๓. เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะภายใต้รัฐธรรมนูญและกฎหมาย^๓

ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติรับรองเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะไว้ในมาตรา ๔๔ ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น” ประกอบกับพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของผู้ชุมนุม และกำหนดหลักเกณฑ์ในการชุมนุมไว้ในมาตรา ๖ ว่า “การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย” ดังนั้น ประชาชนทุกคนจึงมีสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมได้ภายใต้กฎเกณฑ์ของกฎหมาย

สำหรับการชุมนุมในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการชุมนุมเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ สิ่งแวดล้อม สุขอนามัย การเรียกร้องขอความเป็นธรรมจากการถูกละเมิดหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกลไกของรัฐและการชุมนุมทางการเมือง ทั้งนี้ การชุมนุมด้วยความรุนแรงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย เช่น การชุมนุมเพื่อแสดงความเห็นทางการเมือง ซึ่งการชุมนุมในลักษณะดังกล่าวเคยมีกรณีที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อประเทศชาติและประชาชน กล่าวคือ ประชาชนเป็นจำนวนมากได้รับอันตราย เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งที่เกิดจากผู้ชุมนุมผู้ที่ไม่เห็นด้วย การใช้กำลังทางทหารหรือตำรวจเข้าสลายการชุมนุม ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ ด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคง

ในหลายประเทศที่ส่งเสริมการชุมนุมโดยสงบ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี เจ้าหน้าที่รัฐจะอำนวยความสะดวกและควบคุมดูแลให้เกิดการละเมิดกฎหมายและละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ชุมนุมอย่างเคร่งครัด โดยมีมาตรการตามลำดับตั้งแต่การเจรจาให้ยุติการละเมิดกฎหมายจนถึงมาตรการอื่น ๆ ตามความร้ายแรงของสถานการณ์ เช่น ใช้ไล่ผลักดันให้ถอยกลับ ใช้ระเบิดควัน แก๊สน้ำตา น้ำฉีด ฉีดสเปรย์พริกไทย ใช้กระบองตี หรือใช้กระสุนยางยิง ซึ่งเป็นขั้นตอนทั่วไปที่ใช้ควบคุมการชุมนุมที่ละเมิดกฎหมายของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย

^๓ อริยพร โพธิ์ใส, “เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะภายใต้รัฐธรรมนูญและกฎหมาย,” จุลินิติ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, (กันยายน-ตุลาคม ๒๕๖๓): น.๑๓๕-๑๓๗, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๘, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=FKRHZ>

๔. เส้นทางประชาธิปไตยกับการเมืองบนท้องถนนในสาธารณรัฐเกาหลี^๔

การเดินทางบนประท้วงบนท้องถนนของประชาชนเกาหลี มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันวาระต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระดับใดถือเป็นหัวใจสำคัญทางการเมืองเกาหลีมาโดยตลอดนับตั้งแต่ก่อตั้งประเทศ ประชาชนเกาหลีใช้ช่องทางดังกล่าวเพื่อแสดงออกทางการเมืองตั้งแต่การประท้วงเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับตนเอง จนถึงการเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศ ดังที่เห็นในเส้นทางสู่ประชาธิปไตยอันไม่ราบรื่นของเกาหลีแล้วว่า การมุ่งสู่ประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน มิใช่ปล่อยให้การตัดสินใจเรื่องนโยบายหรือการเมืองจำกัดอยู่เฉพาะกับชนชั้นนำเท่านั้น

การเมืองบนท้องถนนเป็นช่องทางการขับเคลื่อนและแสดงออกทางการเมืองที่ประสบความสำเร็จของประชาชนเกาหลีมาอย่างยาวนาน ในอดีตก่อนการแบ่งแยกประเทศระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ประชาชนมักเดินประท้วงเพื่อเรียกร้องเอกราชให้ประเทศตั้งแต่สมัยอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น

ทั้งนี้ การเดินประท้วงได้หยั่งรากลึกกลงในการเมืองเกาหลีโดยในสมัยรัชชิงมัน ประธานาธิบดีคนแรกของเกาหลีใต้ ได้วางแผนจะออกกฎหมายเพื่อเอื้อให้ตนเองอยู่ในตำแหน่งผู้นำประเทศได้ตลอดชีวิตก็ยังคงต้องลงจากอำนาจ เนื่องจากเกิดการประท้วงต่อต้านครั้งใหญ่จากประชาชน แม้แต่ในช่วงเวลาที่ระบอบอำนาจนิยมเข้มข้นและแข็งแกร่งอย่างในสมัยพัคจุงฮีและช็อนดุกฮวาน ก็ยังไม่อาจต้านแรงกดดันจากการเดินขบวนประท้วงที่นำโดยนักศึกษา นักวิชาการ และแรงงานในภาคอุตสาหกรรม อีกทั้งยังมีชนชั้นรากหญ้าที่เป็นส่วนสำคัญในการเคลื่อนไหวจนสามารถโค่นล้มรัฐบาลเผด็จการได้ในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ โดยหลังจากเปลี่ยนผ่านสู่ระบอบประชาธิปไตยได้สำเร็จ ความแข็งแกร่งของการแสดงออกทางการเมืองรูปแบบนี้ก็มิได้ลดน้อยถอยลง และยังได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการว่าเป็นส่วนสำคัญของประชาธิปไตยเกาหลี โดยได้มีการจัดแสดงเรื่องราวการประท้วงดวงเทียนจรัสแสง (Candlelight Vigils) ในนิทรรศการของบลูเฮาส์ (Blue House) หรือชองวาดแด (Cheongwadae) อันเป็นสำนักประธานาธิบดีของเกาหลีได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การชุมนุมประท้วงที่ปฏิบัติกันอย่างกว้างขวางจนเป็นเรื่องธรรมดาในสังคมเกาหลีใต้สะท้อนถึงความแข็งแกร่งของภาคประชาสังคม แต่ในอีกด้านหนึ่งก็สะท้อนถึงความอ่อนแอของพรรคการเมือง ซึ่งความอ่อนแอนี้ทำให้ตัวกลางที่มีหน้าที่ประนีประนอมระหว่างรัฐและประชาสังคมขาดหายไปจากระบบ และอาจเป็นจุดอ่อนในระบอบประชาธิปไตยของเกาหลี ทั้งนี้ การขาดหายไปของสถาบันตัวกลางที่มีหน้าที่ไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างรัฐและประชาชนอย่างกลุ่มผลประโยชน์และพรรคการเมืองเป็นปัจจัยที่ใช้อธิบายว่า เหตุใดความไม่พอใจของสังคมต่อรัฐจึงออกมาในรูปแบบการเดินประท้วงบนท้องถนน สถาบันที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถจัดหาหรือเป็นช่องทางการเรียกร้องความต้องการของสังคมและส่งต่อไปสู่รัฐได้ ส่งผลให้ประชาชนต้อง “ลงถนน” เพื่อให้รัฐบาลรับฟังข้อเรียกร้องของตน.

^๔ ชยานิษฐ์ เชิดธรรมธร, “เส้นทางประชาธิปไตยกับการเมืองบนท้องถนนในสาธารณรัฐเกาหลี,” ศูนย์วิจัยดิเรกชัยนาม, ๒๕๖๔, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๘, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=8MVEJ>

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นางสาวชลมารค น้อยโสภาก
วิทยากรปฏิบัติการ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
ผู้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จาก นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘ ณ ห้องปฏิบัติงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร CA ๕๑๐ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา โดยมี นางสาวชลมารค น้อยโสภาก วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ และมีคณะข้าราชการกลุ่มงานกฎหมาย ๒ เข้าร่วมสังเกตการณ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ขอรำบถึงปัญหา อุปสรรค เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ : ต้องยอมรับว่า
ประชาชนในประเทศไทยมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า ๒๐ ปี
ซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกแยกที่ฝังรากลึกในจิตใจของผู้คน โดยเฉพาะการแบ่งแยกออกเป็นกลุ่ม
ตามสีเสื้อในทางการเมือง ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมารัฐบาลในแต่ละช่วงเวลาก็ได้มีการบังคับใช้
กฎหมายอย่างเข้มงวด โดยขาดความยืดหยุ่น อันเป็นเหตุให้เกิดคดีความตามมาเป็นจำนวนมาก ทั้ง ๆ ที่
การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นหรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองของบุคคลเหล่านั้นมิได้มีเจตนา
เพื่อประโยชน์ส่วนตน หากแต่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างจากรัฐบาลเท่านั้น ด้วยเหตุนี้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงควรร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกระบวนการแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นสามารถกลับมามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศต่อไป

๒. การตราพระราชบัญญัตินี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับสถานการณ์ทางการเมือง ประเทศชาติ
และประชาชน หรือไม่ อย่างไร

นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ : ร่างพระราชบัญญัติ
สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ถือเป็นกฎหมายสำคัญที่ควรจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ของประเทศ
เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ทั้งนี้ ความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันสามารถเกิดขึ้นได้ตามระบอบ
ประชาธิปไตย โดยมีสิ่งสำคัญที่สังคมต้องยอมรับร่วมกัน คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความคิดเห็น
ทางการเมืองที่แตกต่างกันได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมและประเทศชาติให้เกิดความสันติ
สุขร่วมกัน

ประเด็นจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมแก่ผู้ชุมนุมและผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง
อย่างไร

นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ : ระหว่าง
การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
บางพรรคการเมืองได้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม
ได้รับการนิรโทษกรรม อย่างไรก็ตาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพร้อมด้วยคณะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
สร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. มีความเห็นว่า ไม่สามารถนิรโทษกรรมให้แก่บุคคลบางกลุ่ม
โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมร้ายแรง และผู้กระทำความผิด
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ได้ เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนและ
เป็นที่รับรู้ว่ามีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในสังคม

๒. ในทัศนะของท่านการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง และสร้างความสงบให้แก่สังคมไทย ควรมีแนวทางอย่างไร

นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ : การสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในประเทศไทย จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการยอมรับความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง โดยพึงตระหนักว่าแม้จะมีความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน แต่ทุกฝ่ายต่างมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การผลักดันให้ประเทศเดินหน้าและเกิดการพัฒนา ดังนั้น ภายหลังจากที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับความขัดแย้งทางการเมืองมาเป็นระยะเวลายาวนานถึง ๒๐ ปี เห็นควรเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดความสามัคคี และความสงบสุขในสังคมไทย

๓. ประเด็นอื่น ๆ ที่ท่านมีความประสงค์จะให้สัมภาษณ์เพิ่มเติม

นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ : ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. จะเป็นกฎหมายที่ถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ของประเทศว่านำมาซึ่งความสงบสุขให้แก่บ้านเมือง โดยเป็นกลไกที่ช่วยให้บุคคลซึ่งมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันได้กลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และยืนยันว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น หากแต่มีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวมทั้งประเทศ โดยเริ่มต้นจากการให้อภัยซึ่งกันและกัน และขอยืนยันว่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สภาผู้แทนราษฎร ในทุกมาตราเป็นไปด้วยความละเอียดและรอบคอบ ทั้งนี้ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้บังเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

.....

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์
นายวิชัย สูดสวัสดิ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ

https://www.youtube.com/watch?v=U_gDAZez5E

(ความยาว ๑๑.๐๐ นาที)

หมายเหตุ: เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาเชิงวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายนครเศรษฐ์ ปรัชญากร สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการการพัฒนากองเมือง
การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน สิทธิ เสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา)

นางสาวจิตรگان เจียรตระกูล
วิทยากรปฏิบัติการ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
ผู้สัมภาษณ์

นายนครเศรษฐ์ ปรัชญากร สมาชิกวุฒิสภา
ในฐานะประธานคณะกรรมการการพัฒนากองเมือง
การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน สิทธิ เสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จาก นายนครเศรษฐ์ ปรัชญากร สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการการพัฒนากองเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน สิทธิ เสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี นางสาวนภพร ชวรงค์กร ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานกฎหมาย ๒ นางสาวจิตรگان เจียรตระกูล วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ และนายไพบุลย์ กระจำงวุฒิชัย นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ รวมทั้งข้าราชการกลุ่มงานกฎหมาย ๒ เข้าร่วมสังเกตการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมกรรมการธิการ CA ๓๓๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ฝั่งวุฒิสภา ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

การตราพระราชบัญญัตินี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ และประชาชน หรือไม่
อย่างไร

นายนครเศรษฐ์ ปรัชญากร : โดยที่ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองต่าง ๆ เกิดขึ้น อันแสดงให้เห็นถึงความต้องการของประชาชนในการใช้สิทธิเสรีภาพเพื่อแสดงความคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นต่อความอยู่ดีธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยช่วงเวลาที่ผ่านมามีเหตุการณ์การปราบปรามประชาชนเกิดขึ้นหลายครั้ง ตั้งแต่สมัยการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย การชุมนุมขบวนการแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) รวมถึงขบวนการม็อบราษฎร

โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ชุมนุมต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จากการชุมนุมใหญ่รวมจำนวนประมาณ ๙ ครั้ง และการปราบปรามครั้งใหญ่จำนวนประมาณ ๔ ครั้ง ก่อให้เกิดความสูญเสีย ได้แก่ มีผู้เสียชีวิตจำนวนประมาณ ๑๐๐ คน มีผู้บาดเจ็บจำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ คน และมีผู้ถูกดำเนินคดีจำนวนหลายราย ตลอดจนเกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจครั้งใหญ่ของประเทศ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อสังคมที่ไม่อาจประเมินค่าได้ สถานการณ์ดังกล่าวทำให้สังคมไทยเกิดความขัดแย้งจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลต่อการใช้อักยการศึกษา ในการเข้ามาควบคุมหรืออาจทำให้เกิดความแตกแยกเพิ่มมากขึ้นในสังคม

นอกจากนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยสูญเสียความน่าเชื่อถือของสถาบันทางการเมือง และทำให้หลักนิติธรรมเสื่อมลง เนื่องจากในช่วงระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา ได้เกิดเหตุรัฐประหารขึ้นจำนวน ๒ ครั้ง คือ การรัฐประหาร วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ และการรัฐประหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ครั้งล่าสุด เมื่อปี ๒๕๕๗ ทำให้สังคมเกิดความแตกแยก จนปัจจุบันเกิดการใช้นิติสงครามทำให้เกิดความแตกแยกมากขึ้นไปอีก

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการค้นหาแนวทางสันติวิธีร่วมกันภายในสังคมไทย โดยการกำหนดฉันทามติร่วมกันเพื่อให้ความขัดแย้งที่ผ่านมาในรอบระยะเวลา ๒๐ ปีได้รับการแก้ไข อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งจำเป็นต้องมีกระบวนการ ซึ่งอาจต้องสร้างโครงสร้างทางการเมืองใหม่ หรือกลไกทางกฎหมายที่จะช่วยทำให้เกิดความยุติธรรมและการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ด้วยการตราพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งให้สามารถนำมาใช้เพื่อนำไปสู่ฉันทามติ

ทั้งนี้ สำหรับขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ในขั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรนั้น มีจำนวนทั้งหมด ๕ ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่เสนอโดยพรรคภูมิใจไทย พรรครวมไทยสร้างชาติ พรรคครูไทยเพื่อประชาชน พรรคก้าวไกล (เดิม) ซึ่งปัจจุบันคือ พรรคประชาชน และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการจำนวน ๓ ฉบับ แต่ในส่วนอีก ๒ ฉบับ ที่เสนอโดยพรรคก้าวไกล (เดิม) และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่รับหลักการ จึงได้นำไปสู่ข้อถกเถียงว่า หากเป็นไปในลักษณะเช่นนี้ จะสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ ทั้งนี้ จากการที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. จำนวน ๓ ฉบับ และไม่รับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาในทำนองเดียวกันอีกจำนวน ๒ ฉบับ อาจส่งผลให้บุคคลจำนวนมากที่ถูกดำเนินคดีทางการเมืองไม่ได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และอาจนำไปสู่ข้อวิจารณ์ว่าการนิรโทษกรรมในครั้งนี้ไม่สามารถคลี่คลายความขัดแย้งให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มได้อย่างแท้จริง ขณะเดียวกันยังมีประชาชนอีกจำนวนหนึ่งเห็นว่า หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติอีก ๒ ฉบับด้วย อาจก่อให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมให้แก่คดีตามฐานความผิดในมาตรา ๑๑๒ ประมวลกฎหมายอาญา และนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น โดยกระบวนการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสังคมสันติสุขนี้ อยู่ในภาวะกำลังว่าจะสามารถช่วยให้เกิดการแก้ไขปัญหความขัดแย้งในสังคมไทยได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ หรือจะทำให้เกิดความขัดแย้งมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากหลักการนิรโทษกรรมควรครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่ม เพื่อให้บุคคลทุกกลุ่มรู้สึกว่าได้ได้รับความยุติธรรม หากละเลยกลุ่มบุคคลใด กระบวนการนี้อาจไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมแก่ผู้ชุมนุมและผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง อย่างไร

นายเศรษฐ์ รัชญากร : เนื่องจากในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ได้รับหลักการ จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งอาจมีข้อคำถามว่า อาจไม่ครอบคลุมถึงประชาชนทุกกลุ่ม โดยจะมีบางคนที่ถูกปล่อยไป ทั้งนี้ จากการศึกษาของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน สิทธิ เสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการเรียกตัวแทนของผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๕ ฉบับ เข้ามาชี้แจงในคณะกรรมการธิการ ซึ่งคณะกรรมการธิการมีข้อสังเกต ๕ ประการ ดังนี้

ประการที่ ๑ การนิรโทษกรรมให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐสังเกตว่าเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำการเกินกว่าเหตุอันสมควร เช่น เจ้าหน้าที่รัฐที่ทำร้ายประชาชน หรือเจ้าหน้าที่รัฐที่สังหารประชาชน ในระหว่างการควบคุมการชุมนุม ควรจะได้รับการนิรโทษกรรมหรือไม่ เพราะหากมีการนิรโทษกรรม

เจ้าหน้าที่รัฐกลุ่มนี้ อาจทำให้ “วัฒนธรรมลอยนวลพ้นผิด” ของเจ้าหน้าที่รัฐยังคงดำเนินต่อไป นอกจากนี้ ยังมีประเด็นว่าหากเจ้าหน้าที่รัฐกระทำความผิด นอกจากจะต้องดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการแล้ว ยังต้องดำเนินคดีกับผู้บังคับบัญชาที่สั่งการด้วย หรือไม่

ประการที่ ๒ การเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการถูกดำเนินคดีจะมีกระบวนการอย่างไร เนื่องจากผู้เสียหายได้รับผลกระทบในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นเวลาที่สูญเสียไปในขณะรับโทษ อยู่ภายในเรือนจำ เวลาและทรัพย์สินที่สูญเสียไปในขณะในระหว่างการต่อสู้คดี และสภาพจิตใจที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ประการที่ ๓ หากมีการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ จะมีการแยกระหว่างคดีทางการเมืองกับคดีทางอาญาอย่างไร

ประการที่ ๔ เมื่อมีคณะกรรมการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว จะมีขั้นตอน กระบวนการ และระยะเวลาในการพิจารณา อย่างไร และจะเชื่อมั่นได้อย่างไรว่าทุกคดีจะถูกนำมาพิจารณาในคณะกรรมการภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

ประการที่ ๕ ควรมีการพิจารณาให้นิรโทษกรรมแก่เยาวชนในทุกกรณี โดยพิจารณาจากอายุของเยาวชน เนื่องจากเยาวชนอาจเข้าร่วมชุมนุม โดยมีความรู้ไม่เท่าทันทางการเมือง และเมื่อมีอายุมากขึ้น ความคิดที่ได้รับข้อมูลบางอย่างอาจเปลี่ยนไป ยกตัวอย่าง กรณีสมัย “เหตุการณ์เดือนตุลาคม” ที่ผู้ชุมนุมต้องหนีเข้าป่าไปเป็นคอมมิวนิสต์ (Communism) หลังจากมีการนิรโทษกรรม ก็ได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติ และปัจจุบันคนเหล่านั้น ได้เข้ามาเป็นกำลังสำคัญ ทั้งในภาคเอกชน และภาครัฐ หลายคนเป็นนักการเมือง ข้าราชการระดับสูง จะเห็นได้ว่าการที่เยาวชนได้รับนิรโทษกรรมสามารถทำให้เยาวชนกลับเข้ามาเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันบ้านเมืองให้เดินหน้าต่อไปได้

๒. ในทัศนะของท่านการสร้างเสริมสังคมสันติสุข เพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง และสร้างความสงบให้แก่สังคมไทย ควรมีแนวทางอย่างไร

นายนครเศรษฐ์ ปรัชญากร : การตราร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. เพียงอย่างเดียว อาจไม่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ แต่จำเป็นต้องมีกระบวนการในการสร้างฉันทามติของสังคม เพื่อศึกษาว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา สังคมไทยได้เรียนรู้อะไรบ้าง และจะมีแนวทางแก้ไขความแตกแยกของสังคมที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น สงครามเสื้อสี การชุมนุม หรือสงครามทางความคิดต่าง ๆ จึงต้องกำหนดฉันทามติร่วมกันให้ได้ว่า ต่อไปนี้จะวางกฎกติกาในการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายอย่างไร เนื่องจากหลังจากเกิดคณะรัฐประหารขึ้น หลักนิติรัฐและนิติธรรมในประเทศไทยมีประสิทธิภาพลดน้อยลงเป็นอย่างมาก

ดังนั้น จึงมีแนวคิดจากต่างประเทศซึ่งเรียกว่า หลักการจัดการข้อขัดแย้ง ในช่วงเปลี่ยนผ่าน ของโคฟี อันนัน (KOFI ANNAN) อดีตเลขาธิการสหประชาชาติ (United Nations : UN) โดยมีหลักการ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) การยอมรับผิด ๒) การปรองดอง และ ๓) การค้นหาความจริง ทั้งนี้ หากใช้หลักการทั้ง ๓ ประการนี้ในการสร้างสังคมสันติสุข จะสามารถสังเคราะห์วิธีแก้ปัญหามาได้ จำนวน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การค้นหาความจริง เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญ ในอดีตประเทศไทย มีการดำเนินการดังกล่าวมาแล้วในยุครัฐบาลหนึ่ง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการค้นหาความจริง ซึ่งมีอำนาจในการเรียกหลักฐานและเจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบ จนกระทั่งค้นพบความจริงที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่สูญเสีย

อย่างไรก็ดี การค้นหาความจริงเป็นกรณีที่ประสบความสำเร็จในหลายประเทศ เช่น สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ในช่วง “สงครามสองสี” ทำให้เกิดความสูญเสียและความขัดแย้ง ระหว่างคนผิวขาวและคนผิวดำ มีการตั้งคณะกรรมการค้นหาความจริง มีการเรียกเจ้าหน้าที่ และหลักฐานขึ้นมาเพื่อพิจารณา ส่งผลให้มีเจ้าหน้าที่ที่กระทำเกินกว่าเหตุยอมรับผิด ซึ่งทำให้สามารถ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมตอนนั้นได้

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด เมื่อมีการค้นหาความจริง และสามารถบ่งชี้ผู้ที่กระทำผิดได้แล้ว จำเป็นต้องมีการเจรจาร่วมกันว่า การลงโทษเจ้าหน้าที่ที่กระทำ เกินกว่าเหตุหรือกระทำเกินขอบเขตของกฎหมายนั้น จะมีการลงโทษหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติกร หรือจะลงโทษไปถึงผู้บังคับบัญชาที่สั่งการด้วย ขั้นตอนนี้จะเป็นการ สร้างความยุติธรรมให้แก่ผู้สูญเสีย

ขั้นตอนที่ ๓ การเยียวยาให้แก่ผู้เสียหาย เมื่อมีผู้กระทำความผิดและมีผู้เสียหาย จากกระบวนการค้นหาความจริงที่เกิดขึ้นแล้ว จะสามารถดำเนินการเยียวยาผู้เสียหายอย่างไร ซึ่งพบว่า ในอดีตการเยียวยาผู้เสียหายได้เคยเกิดขึ้นแล้วในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ ๔ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สามารถเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งในระยะยาวได้ ทั้งนี้ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมอาจรวมถึงการแก้ไขกฎหมาย ที่พิจารณาว่าถูกใช้เป็นเครื่องมือ หรือถูกนำมาบิดเบือนไปจากเจตนารมณ์เดิมของกฎหมาย จนกลายเป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งคนที่เห็นต่าง โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายควรจะนำมาแก้ไข ความขัดแย้ง แต่กลับถูกใช้ในการเพิ่มความขัดแย้ง ให้ถูกแก้ไขได้ รวมถึงกระบวนการที่ต้องปฏิรูป องค์การตำรวจ ที่ต้องมีแนวปฏิบัติในการควบคุมการชุมนุมโดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

โดยที่กระบวนการเหล่านี้ เป็นแนวทางในการสร้างสังคมสันติสุขให้เกิดขึ้นได้จริง ซึ่งในหลายประเทศไม่จำเป็นต้องใช้ทั้ง ๔ กระบวนการ กล่าวคือ บางประเทศใช้เพียงกระบวนการเดียว ก็ยังสามารถสร้างสังคมสันติสุขได้ เช่น สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ที่ใช้กระบวนการค้นหาความจริง ก็สามารถลดปัญหาข้อขัดแย้งได้ ส่วนสาธารณรัฐอาร์เจนตินาอาจใช้หลายกระบวนการ แต่ก็สามารถ นำไปสู่การแก้ไขข้อขัดแย้งได้เช่นกัน

สุดท้ายนี้ การสร้างฉันทามติทางสังคม เพื่อแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองให้ยั่งยืน ในระยะยาว จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยอยู่กับความขัดแย้งมานาน สิ่งที่จะสามารถแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งทำให้เกิดฉันทามติในสังคมไทยได้ คือ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญ ฉบับของประชาชน เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่มีการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนอย่างกว้างขวาง และได้รับการยอมรับว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ที่ได้ฉันทามติจากประชาชนจริง ดังนั้น ต้องผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่อยู่ในความขัดแย้งได้ร่วมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นในการร่างกติกาในการอยู่ร่วมกันในรูปแบบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ ที่เป็นฉบับของประชาชนซึ่งทุกคนยอมรับ ก็จะเป็นเครื่องมือที่จะนำประเทศไทยไปสู่สังคมสันติสุข ได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน

ประเด็นอื่น ๆ ที่ท่านมีความประสงค์จะให้สัมภาษณ์เพิ่มเติม

นายเศรษฐ์ รัชญากร : ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของสังคมที่มีความคิดเห็นหลายชั่วหลายข้าง ต้องการให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่เป็นเพียงเครื่องมือในการนิรโทษกรรม หรือการแก้ไขปัญหาให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ ในขณะที่ละเลยปัญหาของบุคคลในกลุ่มอื่น เนื่องจากจะไม่อาจนำไปสู่การแก้ไขความขัดแย้งอย่างยั่งยืนได้ หากยังคงขาดความเป็นธรรมที่แท้จริงในสังคม จึงเห็นสมควรกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่มีครอบคลุมและให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนทุกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างแท้จริง และนำไปสู่การยุติความขัดแย้ง รวมถึงการสร้างเสริมสังคมสันติสุขได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับชื่อของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

.....

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์

นายนครเศรษฐ์ ปรัชญากกร สมาชิกวุฒิสภา

ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน
สิทธิ เสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

<https://www.youtube.com/watch?v=sBks1UdeyWc>

(ความยาว ๒๖.๕๑ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๒๔ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายวิชัย สุตสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=AK0T0>

(โปรดแตะที่ URL)

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๕๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๕

